

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint
Nyilttér soronként 1 K
Kéziratokat
nem küldünk vissza

Meghívó.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület, ugvis mint Zalavármegye Központi Mezőgazdasági Bizottsága folyó évi november hó 27-én d. e. 9 órakor, illetve délelőtt 10 órakor, ZALAEGERSEGEN, saját házában

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. tag urak ezennel tisztelettel meghívotnak.

A november hó 27-én délelőtt 9 órakor tartandó mezőgazdasági bizottsági ülés

TÁRGYSOROZATA:

1. Az 1910. évi költségvetés megállapítása.
2. Az 1910. évi működési tervzet megállapítása.
3. Zalavármegye újrarendészeti szabályrendeletének véleményezése.
4. Folyó ügyek, indítványok.

A november hó 27-én d. e. 10 órakor tartandó gazdasági egyesületi rendes közgyűlés

TÁRGYSOROZATA:

1. Jelentés a téli háziipari tanfolyamok, gazdasági tanfolyamok és népies előadásokról.
2. Az egyesület millenáris ösztöndíjának odaitélése.
3. Az Országos Gazdasági Bank Részvénytársaság ajánlata a katonai szállítások vállalása tárgyában.
4. Ligetvár közösgnek a lóalkusz-ipar ügyében előterjesztett javaslata.
5. Zalaegerszeg város megkeresése az egyesületi telek megvétele tárgyában.
6. A Csáktornya vidéki Gazdakör alapszabályainak jóváhagyása.
7. Törvényjavaslat az állattenyésztésről véleményezése.
8. Folyó ügyek, indítványok.

A közgyűlést megelőzőleg — szükséghez képest — igazgatóválasztmányi gyűlés fog tartatni, melyre a t. igazgatóválasztmányi tag uraknak minél nagyobb számban való megjelenését kérjük.

Zalaegerszeg, 1909. évi november hó 2-án.

Sárközy Viktor,

g. e. titkár, m. b. előadó.

Hertelendy Ferenc,

g. e. elnök, m. biz. elnök,

Tódulás a városok felé.

Magyarország egyes vidékeinek gazdasági és társadalmi erőt nemesak a tengeren tundra és nyugat felé irányuló kíváncsorsorvasztja, hanem az a feltűnő és a mi gazdasági viszonyaink között feltűnően egészségtelen jelenség is, hogy a falvak népe valóságosan tódul a városokba, különösen a fővárosba. A fővárost olyan Eldorádónak tekinti a vidéki munkás ember, ahol érvényesülésének tág tere nyílik, megtalálhatja a vagyonosodás forrásait s mindazt, amit a vidék ma még nem adhat.

Ez a népmozgalom nem új keletű. A kiegyezést közvetlenül követő időben kezdődik, tehát négy évtizedet meghalad. Az alkotmányos élet folytonosságát vissza-

szertt nemzet parlamentje és kormánya a hetvenes évek elején már kezdte megalapozni a nagy, erős és hatalmas központot. Ez a törekvés nagy anyagi áldozatokkal volt megalapozva s elsősorban az intelligens középosztály mozdult meg, hogy a maga számára az életnek új forrásait tárja fel s a maga erejét az új intézményekben gyümölcsöztesse. Később kezdődött a munkáselem tömeges vándorlása a főváros felé, majd mikor a főváros fejlődése amerikai arányokat öltött, a hajótöröttek, a kalandorok, a veszedelmes elemek egész raja lepte el a fővárost.

Megszületeit népességre, külső ragyogásra, belső romlottságra nézve ebből a mechanikus, nem természetes népszaporodásból a magyar metropolis, amely még mindig vonzza s felemészti a vidék népes-

ségét s mindeddig sem a törvényhozás nem tudta, nem akarta észrevenni, hogy a főváros természetellenes és így nem egészséges gyarapodása s a vidéknek munkaerőben való csökkenése a merev központosításból származik.

A főváros a maga óriási emberhullámozásával, a benne összpontosított mérhetetlen mozgatóke érvényesülésének minden esalfa ösvényével leginkább azért vonzza magába a vidék lakosságát, mert évtizedes mulasztások a vidéken a megélhetésnek sokkal kevesebb lehetőségét tudták megteremteni, mint a fővárosban s általában a nagyobb gőcpontokban.

A falvak vagyontalan népe huzódik a városok felé, mert ott több munkaalkalmat remél, másik része pedig folytonosan áramlik a fővárosba, mert a vidéki városokban nem tudta megtalálni azt, amit keresett.

Az egymást követő kormányok politikája, amely a vidéki városokat és községeket ugyszólván belekényszerítette a nyomasztó pótdadókba, szintén ok volt arra, hogy pangott a vidéki élet s feltűnődezték a főváros felett azok a délibábok, amelyek a metropolisba való tódulásra csábították nemesak a reményt vesztetteket, a modern kalandorokat, hanem a jobb sorsra érdemes elemeket is.

Pedig éppen ezekre várt keserű csalódás. Az egyszerűbb, könnyebb anyagi feltételekkel beérő vidéki ember, aki a fővárosban boldogulást keres, a kontinens legdrágább fővárosát kapja otthonul. El sem képzelt akadályokkal kell megküzdenie s úgy érzi magát, mint a regék népe, amely vándorútjában minden lépést rémekkel, ismeretlen szörnyekkel kénytelen küzdeni.

Az új otthon kereső magyar szemben találja magát azokkal, akiket a nyomor, az életért való küzdelem, a végső kétségbeesés kergetett el a falvakból, a vidéki városokból. A jóra való magyar munkások pedig ezekkel nem igen tudnak versenyezni, hanem kiapadván a hazai segélyforrás, kimerülvén testük és lelkük ereje, megtörnek, elzülkenek s jelentékeny tömegét teszik ki a pusztuló magyarságnak. Az élet, a cinikus élet pedig halad tovább s kimondja a szentenciát a pusztulók sirjai felett: a magyar ember nem élelmes.

Ez a mesterséges szaporodás ma már tapasztalható a vidéki városokban is. Amíg a születések és halálozások statisztikája alig tüntet fel különbséget a városi népesség szaporodása javára, addig a népszámlálások eredményei szerint sok város lakossága rohamosan növekszik. És ennek minden további vizsgálódás nélkül örülni szokás.

Pedig nagyon fontos kérdés az, hogy a lakosságnak mely rétege szaporodik. És ha belenézünk a zug utcákba, a nyomorúsággal teljes, tultömött viskókba, ott találjuk a megszorított elemeket: a napról napra tengődő, vergődő proletársereget, amely csak azért vonul a városokba, mert otthon már mindene elfogyott s kergeti a jószerencsét.

Olyan államokban, ahol az ország gazdaságának erejének sarkpontja az ipari termelésen nyugszik, a városok, az ipari gócpontok felő való tödulás nem káros hatású, mert az ipar rendelkezésére álló munkaerőt szaporítja. De nálunk a városok sem tudnak a szaporodó proletárseregnek elhelyezést biztosítani, a beözönlő munkásnép pedig munkaerőt von el létünk egyetlen biztos alapjától: az őstermeléstől.

A falvakban tönkrement, kétségbeesett családok vándorlása egyre tart. A vidéki városok nagy átmeneti állomások lesznek, amelyekben nem találja meg a boldogulást a vándorló sereg, tehát áramlik tovább a főváros felé. Itt azután összegyűl a nyomorúság, az elégedetlenség, a csalódás, pizok és bűn.

A centralizáció, a főváros fejlesztése tultengésbe csapott s hovatovább átka lesz a vidéknek. Ha végre valahára gátat akarnak vetni a mechanikus szaporodásnak, akkor a vidék gazdasági viszonyait

kell fejleszteni. Első sorban a falvakat kell ápolni, azután a vidéki gócpontokat megerősíteni, hogy elhelyezkedhessék a kínálkozó munkaerő másutt is, ne csak a fővárosban. Meg kell adni az eszközöket az őstermelésnek, hogy több embert táplálhasson s meg kell alapozni a vidéki városok erőteljesebb gazdasági fejlődését. Mert nemzeti csapás lesz abból, ha a vidék minden erejét elsorvasztja a centralizáció, főliszivja a nagyváros.

Városi takarékpénztár.

A zalaegerszegi városokhoz a múlt héten serény munka folyt. A létesítendő városi takarékpénztár alapszabályait tárgyalták a bizottságok s remélhető, hogy a gondos és körültekintő munka eredménye nemsokára minden részletében kidolgozott javaslat alakjában a képviselőtestület elé kerül.

Magyarország sok városában, élelmesebb községében már régóta működnek a községi hitelpénztárak, vagy községi takarékpénztárak.

Ezeknek a szervezetével nem akarunk bővebben foglalkozni. Elégé kifejtette azt dr. Jámor Márton városi ügyésznek lapunkban is közölt memorandumja, amely elvitathatatlan számadatok alapján bizonyította, hogy a városi hitelpénztár, vagy takarékpénztár csak nyereséges üzlet lehet. A veszteség ki van zárva, mert a pénz kelendő portéka s a viszonylag olcsó tőkéket mindig ki lehet helyezni.

Szinte esodálatos, hogy a városok már régebben nem ragadták meg s nem aknázták ki ezt a biztos jövődelmi forrást, amelynek mellett, hogy a városok terheit a polgárság újabb megterhelése nélkül elviselhetőbbé teszi, még a hitelviszonyok javítása folytán a közgazdasági életre is nagy kihatása van.

A késedelmeskedésnek persze sokféle okát lehet találni.

Első sorban — azt mondják — szegények voltunk. Nem volt a városoknak elég tőkéjük ahhoz, hogy hitelpénztárakat alapítsanak. Ezt az indokot azonban alig lehet elfogadni. Hiszen abban az időben, amikor állítólag olyan nagyon szegények voltunk, a községek és városok százazretet költöttek improduktív, fényűzési beruházásokra s tucatszám keletkeztek a részvénytársaságok, amelyek milliókat halmoztak össze hitelműveletek által.

Közgazdaságtan dióhéjban.

Mivel az, ami itt elmondódik, már több mint huszonöt évvel ezelőtt történt, a párbeszéd világos meg árnyékos részei kissé megkoptak, megcsontultak. Pedig kár, — már annak akinek. A magam részéről sajnálom. Mert amennyi számárságot összelotyognak a falusi korezmában éjjel tizenkét órakor, ugyanannyi jóra való, okos dolgot lehet ott hallani, ha az embernek hozzávaló fül fityeg a feje két oldalán.

Ennyire emlékszem:

Egyszer késő este mentem haza a nyaralónkba — persze nyáron, Arácsoson — és csak amikor az ajtó elé értem, jutott eszembe, hogy hiszen az egész familia bement Veszprémbe és csak úgy éjjel után jön majd vissza. Persze, hogy az ajtó zárva volt.

Hát itt nincs egyéb tennivaló, mint bemenni a faluba. Ott talán akad valami, ami mellett nem muszáj elaludni.

Azonban Arácsoson, pedig züllött kis fészkek, tíz órakor már mindenki alszik. Kivéve a Réz-zsidót, — akit arácsosi szereplése előtt Reisz Samunak hívtak, — mert ő még vár.

Igy számítottam, amíg mentem befelé a keményre száradt, sáros uton, — várja, hogy valaki majd bevetődik. Vagy ha nem vár senkit, akkor még ott van valaki. Ezt el is találtam, mert ahogy a függöny repedésén át benéztem,

láttam, hogy Réz-zsidó usottan, álmosan, kényszeredetten huszonegyezik a félszemű Danka Imrével, aki aféle jómódonak mondott, valójában azonban félig tönkrement gazda volt ott Arácsoson. Abban az órában pedig ezen minőségén kívül még alaposan berugott magyar ur is volt.

Benyekkenttem az ajtót.

Réz-zsidó ideges ijádséggel kapott a kártyáihoz, de amikor engem meglátott, nyugodt csodálkozással kérdezte:

— Az ifur jár nálam ilyen későn?

— Én, Réz bácsi, én! Kiesuktak. Nem tudok bejutni. Csak folytassák, kérem. Én majd megiszom három deci bort és azalatt mindig a plafonra nézek.

Réz bácsi nevetett, odatolta elém az agyagszínű, szeszes pizkot és visszament az asztalhoz játszani.

Feltámasztottam, a fejemet, néztem a tetőzet gerendáit, de a szememet és a fületem titokban addig nyujtogattam amíg odaért a két játékoshoz.

*

— Tizes — fizess! A kutyafáját! Rágyütt egy fáni! Utánna pedig egy király!

— Baj, baj! . . .

— B j, baj?! Maga mindéig csak nyöszörög, hogy baj, baj! Hát nem lenne maga tizes blattra husz krajeárt?

— No persze! . . . Hát most jó lapot kapott?

Hanem ha őszinték akarunk lenni, azt az indokot kell elfogadnunk, hogy indolensek, rövidlátók és mindennekfelett önzők voltunk. Hiányzott a közgazdasági érzék, a szociális kérdések fontosságának felismerése s hiányzott az egész vonalon a közölköz iránt való önzetlenség. Igaz, mások voltak a közgazdasági igazságok is; más volt az életfelfogás.

Azt hitték, hogy a nemzet gazdasági megerősödése egyedül attól függ, hogy minél több gazdag embere legyen. A vagyonok keletkezésének forrásait közönyös kérdésnek tekintették. Ma már azonban belátjuk, hogy a vagyonok keletkezése csak akkor jelent gazdasági megerősödést, ha keletkezésük alapja produktív munka és nem pusztán spekuláció. Mert a munka új értékeket teremt, a spekuláció tultnyomó részben pedig csak az értékeknek, vagyonnak egyik helyről a másikra való áthelyezését, egyik kézből elvonását, a másik kézből való összehalmozását eredményezi. És bár a spekulatív tevékenység a közgazdasági életben nélkülözhetetlen, mert ennek hiánya a termelés megbénulására vezet; mégis a munka produktivitásának teljesen a spekulációtól való függővé tétele, a spekuláció tultengése feltétlenül a termelő osztályok valóságos helyzetéhez vezet.

Amikor Magyarországon az volt a legelső közgazdasági cél, hogy minél több nagytőke képződjen, nem vették észre, hogy ezek a tőkék a termelő osztályok rovására gyűlnek össze. Az ország gazdasági erejének növekedését hamis mértékkel mérték, valamint hamis mértékkel mérik ma is, amikor azt hiszik, hogy a takarékpénztárak tartaléktőkéi és osztalékai olyan vagyonosodást jelentenek, amely minden közgazdasági bajunk ellenszere.

Idestova azonban ezzel a felfogással szakítani kell s olyan módokat és eszközöket kell keresnünk, amelyek lehetővé teszik, hogy a polgárság nagy zömétől kamatok alakjában elvonat vagyon egy része közölközre köttessék le.

Ezt a célt mozdítják elő a községi hitelpénztárak, amelyeknek nyeresége a községi terhek könnyítésére, új intézmények létesítésére fordítatik, tehát egy részvénytársaság kereteinél sokkal nagyobb érdekkör javára szolgál.

Több nyugati államban már régen létesültek olyan intézmények, amelyek a hitelgazdaság előnyeit és hasznait a köz javára biztosítják. Ennek a törekvésnek köszönik létezésüket a nagyszabású hitelszövetkezetek, állami, tartományi és városi bankok, földhitelintézetek stb., amelyek az általuk forgatott tőkéknek csak korlátozott gyümölcsözést juttatnak, míg a nyereség közölközre fordítatik.

Kizárólag a magánvállalkozásnak a hitellel nagyon kevés helyen van átengedve s nem

— A fene, aki megette! Ez a Harázs Rudolp! Ugy néz a bika szemével, mintha ü volna megijedve. Két vas a tét! Mi gyün? Már megint fáni! Aztán meg . . . no, mi van?

— Husz!

— Ez csak tizenkilenc! No, látott már ilyent valaha is?

— Igen, már többször láttam. No, mi a tét?

— Hun a lap? Ahá! Mi az? Hopp! Szüret! Iszen akkor szüret! Mi a bank? Ötvenhat? Bank! Adja már, mit félti? No! Miotha érezte volna! A makk-diszú. Nöbli! Hun a pénz?

Itt Danka Imre olyan rémeset vágott az asztalra, hogy még az előttem álló sárgazöld pizok is balatonszerűen hullámozott. És ezek a hullámok magukkal vitték gondolataimat.

Csak akkor toppantam vissza láthatatlan lelki lábammal a korezmába, amikor a Réz-zsidó felkelt és újabb féllitert tett Danka Imre elé.

Ez után a félliter után ismét a következők következtek:

— Tudja-e Réz, hogy már efforint a bóni? Azonkivül, hogy már le van, amit ittunk.

— Jól van Danka szomszéd, jól van! Le van! Adja még a bankot?

— Hogy adom-e? Még az ászokfát is kinyerem a pincéjéből. Efforint a bank! Itt a lap! Mi a tét?

— Két krajeár? Maga talán frocéroz engemet, mi?

mindenütt népszerű a részvénytársaságok formájában működő bank sem.
Ha a községi hitelpénztárak felállítása más előnyt nem is jelentene, mint azt, hogy a polgárság által kölcsönéi után fizetett kamat egy bizonyos hányada közölkökre marad, ez már elég indok arra, hogy szívesen üdvözljük az új intézményt, amelyhez még részletesebben is hozzá fogunk szólni.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.

A felsőbbség jelenléte

Hát most már magam is belátom, hogy nincs igazuk az egerszegi „kitaláltoknak“, ha arról panaszkodnak, hogy ez a város nem nyújt nekik semmit. Mert a mint ez az alábbi kis eset illusztrálni fogja, másutt még türethetlenebb sorsa van a tisztviselői minőségben szenvedő emberiségnek.

Legutóbbi hivatalos körutam alkalmával egy olyan községbe kerültem, a melynek gyáripára, sőt elég nagy forgalmu vasutja is van.

Annál inkább meglepett, hogy a jegyzőnek, a ki a falu ügyes bajos dolgait jóra hozza, ügyeit vezeti és tanácsot ad és történetesen a megyében jó hírnévnek örvendő jegyző is, — egy alacsony kis régi egészségtelen putriban van a lakása. Mondom is neki, hát miért nem néz utána, hogy egy modern, tágas és egészséges helyiséget építtessen a községeivel.

— Hiszen kérem, mióta csak itt vagyok, mindig ez a tervem, de már beleuntam a sikertelenségbe. Különösen nagyon faszíroztam a mult esztendőben, ki is tüzettem a képviselő testületi ülésre és hogy nagyobb nyomatéka legyen a tárgy fontosságának, megkértem a főszolgabíró urat is, hogy jelenjen meg azon az ülésen. És a főbíró ur meg is tette ezt a szíveséget.

Azt hittem, be fog teljesedni régi vágyam.

Rákerülünk a jegyzői hivatalos helyiség és lakás együttes építésére.

Kinos fészkelődés kél a képviselők sorában, ám az egyik érdemes és érdeműs előljáró feláll és a következő ékes orációt vágja ki:

— Megkövetem alássan, hát ha már itt van a tekintetes főbíró ur is, hát ne fáradt légyen hiába. A községnek ugyanis már régen szüksége van egy új bika istállóra, csináltassunk ezt is és a régi bika istállót pedig alakíttassuk át jegyzői lakásnak.

Na... és az érdemes képviselőtestület nyilván arra az érvelésre támaszkodva, hogy a bika tevékenysége nem olyan inproduktív, mint a

- Nem a! Csak adjon tovább!
- Kutyafene zsidaja! Hát igyék! Mije van?
- E tizenyőc! Vigye! De nincs vasam!
- Nem baj, no! Van magának hitele, gazda, rogyásig!... Lássá most már öt krajeár!
- Jó, jó! Mi van?
- Husz!
- Tizenhét. Vigye! De nincs vasam!
- Mondtam már, hogy van kredit!
- Ne nyöszörögjön. Csak azt ne! Az én apám, ... hej, az én apám!... Nehéz, kemény ember volt. De nem nyöszörögött! Pedig miket állt el az!... Mi a tét?
- Hát most talán a bank. Ami maradt.
- Hüüü! Várjon, erre iszunk! No mi van?
- Nöbli!
- Gyehenna zsidaja! Fuccs a forintnak! De a bor le van, mi?
- Levan. Hát persze, hogy levan! Lesz még bank?
- Hát hogy a fenébe ne lenne? Efforint a bank! Mi a tét?
- No, csak várjon, Danka szomszéd! Hiszen még kártyát sem kaptam! No lássa most husz vas a tét!
- Mit husz vasazik ittend? Így nem lehet jádzeni! Tegyen bankot!
- Hát bank!
- Lássá! Erre iszunk! Hát mi van?
- Nöbli!

jegyző, elhatározta az új bika istálló felépítését. A jegyző pedig még ma is a régi putriban lakik.

Fő az ötlet.

Ez a história is egyik jegyzőnkéről szól, kinek azonban már tágas, modern és egészséges hivatalos helyisége és lakása van. Ismerik is szeltében, mint jóra való, jókedvű és jómodoru embert, a kinek csak egy, de öreg fogyatkozása van, hogy az irodájával nem éppen úgy törődik, mint a hogy kellene.

A szép lakás mellett kitünő bort termő szőlője is van, hol az idén rendkívül jól ütött be a termés. Képzeltető, milyen nagy szüret és milyen nagy vendéglátás volt a szőlőhegyen. Már az ötödik nap tartott a szüret, mikor hírnök jó és pihegve szól, hogy baj van, mert a felettes hatóság jön hivatali vizsgálni.

Na hiszen éppen jókor, mikor már ötödik napja, hogy nem volt egy lélek sem az irodában.

Roban haza a mi jegyzőnk, hogy ugy amennyire lehet, rendbe hozza az irodát. Am rögtön belátja, hogy ezt a vizsgálat megkezdéséig nem teheti, ez teljes fizikai lehetetlenség, mert erre legalább egy heti idő kellene. De mit csináljon, mikor már a multkor is elég kemény dorgálásban részesült!

Am ötlete, mellyel bőven rendelkezik, nem hagyta el. Benyul fiókjába és azon tartalékban levő piros színű nyomtatványokból, melyekre ez van nyomtatva:

>Itt ragályos beteg van!

Idegeneknek tilos a bemenet!

egy párat kivéve, nemcsak a kapuját, de bent az udvaron az összes ajtókat is beragasztotta.

Evvél, mint a kinek legnagyobb rendben van a szénája, beült irodaszalához. Eppen jókor, mert koosizörgés hallik és az abiakon keresztül látja, hogy a felettes hatóság megáll a kapu előtt. Leszállni, még leszállt róla, de a kaputól mindjárt visszafordult. Utóvégre családos ember másként nem is tehet. Valamit szólhatott a kocsisnak, mert az jött be az irodába.

Csak azt kérdezte, hogy ki a beteg és mióta?

— Bizony szegény kis fiam 2 nap óta veres himlőben fekszik és ha kigyógyul is, kell neki egy jó hónap, míg szabadon mozoghatuok.

Képzeltető, hogy fordult vissza a felettes hatóság. És a mi emberük elérte azt, hogy a szüretjét zavartalanul befejezhette. De gyorsan rendbe hozta az irodáját is, ám hiába! Az ötlet kitudódott és bár komoly baja nem lett neki, nem kívánom senkinek, hogy olyanokat kelljen zsebre tennie, mint a mivel ezt az ötletét honorálták.

— Cefet kártya! Számijja le a bort. Mennyi az?

— Nyolevan.

— Hát itt van husz vas. Most levagyunk.

Csak a bort hozom. Igaz?

— Igaz.

— Nohát! Azért mondom! Most maga a bankos.

— Husz a bank.

— Husz? Ilyent is csak zsidó tehet! Husz a bank! Mit lehet azzal kezdeni?

*

Én bizony elszundikáltam. Amikor felébredtem, már nem játszottak. Nézték egymást. A Réz-zsidó nyugodtan és istenbizony szánakozva nézett bele a Danka szomszéd véres, düledt szemébe. És csak nézett. A Danka szomszéd pedig csak beszélt.

— Hát kutya egy világ ez!... Azelőtt? Ki számolta volna azelőtt a rongyos forintokat? Az apám, amikor bement a városba, aztán megint hazagyütt, csak úgy fót a bor, de nem ilyen vacak lotty, mint ez és mindegyüknek, gyerekeknek, egy—egy forintot adott csak úgy jádzeni, hogy nem baj, ha el is vész. Pedig hátan voltunk. Most meg már efforint is fáj! Nekem!... Magának nem, Réz, mert magánál kiesiráznak a forintok. Amihez nyul, abból forint lesz. Az előbb is, a játékban... Millen szerenose!... Vagy pedig!... Hopp!

Vadászainkról.

Már sokszor megénekelt vadásztársaságunk, vagy a hogy a társadalomban ismerik őket, sőt a társaságunk, nagyobb szabású dolgokra határozta el magát. Hajtó vadászatokra. A napokban zajlott le; a zajlást a szó legtökéletesebb értelmében véve.

A 18 — puskával sétáló ur egy egész nap alatt lelőtt 12 nyulat. Hát bizony ők arról nem tehetnek, hogy az átkozott nyulak mind elszaladnak a puska cső előtt.

A családias érzésre mutat, hogy mikor az osztozkodás megtörtént, mind névről felismerték a lelőtt nyulakat.

— Ez itt a Jancsi, — ni a Mancit én lőttem le — nézd az öreg Pityu, ez is elesett — ni a kis Feri is csőre került és így tovább.

Mert hát tetszik tudni, oly kevés a nyul, hogy valamennyit már régebben így névre elkeresztelték.

Az egyik vadász aztán másnap vacsorát ad. Mikor már jóízűen elfogyasztották a nyulat, megkérdi az egyik különben puska nélkül, de szintén sétálni szerető vendégétől:

— Na híres, hát hiába heccelődöl annyit, de ugye mégis jó volt a nyul?

— Miféle nyul?

— Hát a mit most ettél!

— Ugyan ne anzagolj mindig. Hiszen ez nem nyul volt, hanem sörét nyullal körítve.

Egy asszony dalaiból.

I.

Nem mondom én soha, soha senkinek,
Hogy én téged milyen forrón szeretlek.
Kérdezd meg az esti szellőt
Majd az mesél eleget,
Hány ezerszer sóhajtom el,
Zokogom el nevedet.

Beteg vagyok, úgy fáj nekem valami,
De hogy mi fáj, nem bírom elmondani;
Hanem hűgyha meglátlak én
Édes kincsem, kis gazdám,
Szegény szívem örül s-reszket
A te szemed sugarán.

II.

Nem szégyellem, hogy újra
Szerelmi rab vagyok,
Enyém a föld, a tenger,
Az ég s a csillagok.
Szébb koszorút fejemre
A világ nem tehet,
Mintha azért itél meg,
Hogy nagyon szeretlek.

Emma.

Danka Imre felugrott, paprikavörös lett, rácsapott az asztalra és kiabált:

— Vagy pedig: maga csal, Samu!

Ez nehéz szó. Mit felel erre a Réz?

Hát semmit. Egyelőre semmit. Mosolygott enyhén, szeliden. Csak később mondta:

— Nem csaltam én, szomszéd! Vagy csak nincs annyira berugva, hogy meg lehetne csalni?

Danka Imre megszelidült, visszaült a helyére és szégyenlősen mondta:

— Hát persze, hogy nem vagyok. Iszen csak úgy mondtam. De tudja Réz bácsi, igazán keserűség gyün az emberbe, ha azt látja, hogy hijába tróbal akármit. Hiszen tudja, hogy a fődeimmal is kinlódtam, a birkákkal is akartam nyerekedni, aztán mindennek az a vége, hogy a pénz elmegy! Aztán itt van maga! Maga csak ül itt, igazgatja az ókuláját, nyöszörög, hogy fáj a lába, aztán a forintok csak gyünnek! Tülem meg csak mennek! Hát hunnét a fenébül van ez?

Réz megigazitotta az ókuláját, köhécselt és osendesen makogta:

— Hát az onnét van, Danka szomszéd, hogy maga mindezt most éjfél után, itt a korosmában kérdezi tőlem! Most már érti a dolgot, szomszéd? Most ballagjon szépen haza!

Danka Imre elballagott.

Én is hazamentem.

Cholnoky László.

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

Rendelet az állattenyésztés fejlesztéséről szóló 1908. évi XLIII. t.-c. végrehajtása tárgyában.

I. FEJEZET.

Állattenyésztés.

1. §.

A köztenyésztésre használandó apaállatok beszerzésének megkönnyítése, valamint legjobb minőségüknek biztosítása céljából a földművelésügyi miniszter megengedheti a beszerzések költségmentes állami közvetítését és a vételár egy évi kamatmentes előlegezését. Különös méltánylást érdemlő esetekben az állami közvetítéssel beszerzett apaállatok vételárának legfeljebb 20 százalékkal való leszállítása is engedélyezhető.

A köztenyésztés céljaira állami közvetítéssel beszerzett mindegyik bika a beszerzés napjától számítandó egy év tartamára az állam költségén akként biztosítatik, hogy tulajdonosa a bika elhullásának, vagy kényszervágásának esetére a biztosítási feltételek keretében az ár, illetőleg kedvezményes ár nyolcvan százalékára, mint kártalanítási összegre igényt tarthat.

2. §.

A köztenyésztés céljaira szolgáló apaállatok beszerzésére vonatkozó kedvezményben, illetve segélyekben részesülhetnek mindama községek (városok), közbirtokosságok, valamint jóváhagyott alapszabályokkal bíró gazdátársadalmi testületek és szövetkezetek, melyek a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvény cikk 25. §-ának rendelkezésével ily apaállatok beszerzésére kötelezettek, illetve melyek erre alapszabályaik értelmében vállalkoznak. A kedvezmények elnyerése céljából a kérvények a törvényhatóságok területére illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség útján a földművelésügyi miniszterhez terjesztendők fel. A kérvénynek a kérelmezett állami kedvezmény, illetve segélyek pontos megjelölésén és segélyre vonatkozó kérelemnek részletes indokolásán kívül tartalmaznia kell:

a) a köztenyésztés céljaira beszerzendő apaállatok fajának, fajtájának és számának megállapítását és az apaállatokért szánt legnagyobb ár megjelölését;

b) az átvételre legalkalmasabb idő meghatározását;

c) amennyiben kérvényezők az általuk előzetesen kifizetett apaállatoknak beszerzését, vagy bizonyos tenyészetből vagy esetleg valamely tenyészállat vásáron való beszerzését óhajtánák: az erre vonatkozó adatokat;

d) a kérvényezőknek az apaállatok kiszemelésénél és megvásárlásánál való esetleges képviseltetésük iránti nyilatkozását és képviselőjük megnevezését.

3. §.

A földművelésügyi miniszternek a kérelmezett állami kedvezmény illetve segélyek ügyére vonatkozó határozatát folyamodókkal a törvényhatóságuk területére illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség közli.

Az állami közvetítéssel beszerzett apaállatok, amennyiben azoknak elszállítása vasuton eszközöltetik: a lerakó állomáson, egyébként szárma-

zasi helyükön, vagy a vásárlás helyén adatnak és veendők át.

A szállítás költsége minden esetben a kérvényezőknek terheli.

Az átadást, illetve átvételt előzőleg kötelesek folyamodók az I. minta (I. a), b) és c) minta) szerinti kellően kitöltött, aláírott és pecséttel ellátott nyilatkozatot kiállítani és az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőségnek átadni.

Az ezen nyilatkozatokban megállapított vételár adóssok a beszedésre utasított m. kir. adóhivatalnál törlesztik.

Ezen fizetés módjairól az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőségtől külön értesítést nyernek.

4. §.

A köztenyésztés céljaira szolgáló apaállatok beszerzésének állami közvetítésére és segélyezésére vonatkozó folyamadványok, valamint az I. minta szerint kiállított nyilatkozatok bélyegmentesek.

5. §.

A köztenyésztésre szolgáló apaállatoknak állami közvetítéssel való beszerzését a m. kir. gazdasági felügyelőségek végzik el.

Követendő eljárásukra nézve a földművelésügyi minisztertől nyert utasításokon és felhatalmazáson felül a jelen rendeletben foglaltak, a beszerzendő apaállatok fajtájára és esetleges egyéb tulajdonságaira nézve pedig az illető törvényhatóságoknak a kérvényezőkre kötelező állattenyésztési szabályrendeletében megállapított feltételek mértékadóak.

A m. kir. gazdasági felügyelőségek az általuk köztenyésztési célokra vásárolt apaállatok mindegyikéről II. minta (II. a) és b) minta) szerinti szemlejegyzőkönyvet vesznek fel.

Ezen szemlejegyzőkönyvben foglalt kikötések szerint a megvásárolt apaállatot az átvételtől számított négy héten belül beigazolt tenyészképesség esetén, vagyis ha azt tenyésztésre egyáltalában használni nem lehetett, az eladó visszavenni és annak teljes vételárát a kincstárnak megtéríteni köteles.

Amennyiben ily eset előfordul: ezen körülmény az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőségnek bejelentendő, ki az eladóval szemben a kifogásolt apaállat visszavétele céljából a szükséges intézkedést haladéktalanul megtenni köteles.

6. §.

A m. kir. gazdasági felügyelőségeknek kötelességük az apaállatok átadásakor az átvevő községet, közbirtokosságot stb. az apaállatok biztosítási feltételeit ismertető és a kártalanítási igények érvényesítésére vonatkozó nyomtatványokkal és űrlapokkal ellátni.

7. §.

A jelen rendelet 2. §-ában felsoroltak részére — indokolt esetekben — az anyaállatok beszerzésénél is engedélyezhető a tenyészanyag beszerzésének költségmentes állami közvetítése s kivételes esetben ily célra államsegély is engedélyezhető, mely azonban nem lehet több, mint a tenyészanyag állami közvetítéssel eszközölt bevásárlására fordított s legfeljebb öt év alatt egyenlő évi részletben törlesztendő kölcsön után esedékes kamatterher összegének a fele.

8. §.

A kölcsön felhasználásával vásárlandó anyaállatok állami közvetítéssel való beszerzésének és a kamatterherhez való hozzájárulásnak engedélyezése iránti kérvényekben feltüntetendő:

a) az igénybe vehető kölcsön összege,

b) a kölcsön után fizetendő kamatláb,

c) az évek száma, melyek alatt a kölcsön évi egyenlő részletekben törlesztendő,

d) a hitelező neve és lakása,

e) a beszerzendő anyaállatok faja, fajtája és darabszáma,

f) a vásárlás helye,

g) azon kistenyésztők, illetve kisgazdák névsora, foglalkozásuk és lakóhelyük, kik részére a tenyészanyag vásárlása tervezetlik.

Az ekként kiállított kérvény alapján a földművelésügyi miniszter által kilátásba helyezett állami segély a kölcsönnek csupán azon tényleg felhasznált része után fog engedélyeztetni, amely kölcsönből — az illetékes m. kir. gazdasági felügyelőség közbenjárása és felügyelete mellett — kizárólag kistenyésztők és kisgazdák részére szereztetett be tenyészanyag.

A kamatterherhez való hozzájárulás csak a megállapított évekre és az évente egy-egy részlettel esőknél tőke után utalványoztatik, tekintet nélkül arra, hogy adóssok törlesztési kötelezettségüknek megfeleltek-e, vagy nem.

Ezen kedvezmények engedélyezésénél községek előnyben részesülnek.

9. §.

Az apaállatok ápolásával megbízott cselédség, pásztorok stb. igyekezetének serkentése s az ápolás körül kifejtett fáradozásuk elismerése céljából a földművelésügyi miniszter évente egy meghatározott összeget bocsájt a m. kir. gazdasági felügyelőségek rendelkezésére és egyúttal felhatalmazza ezen hivatalok vezetőit arra, hogy az apaállat szemlék alkalmával, vagy egyéb alkalmakkor, a köztenyésztési célokra használt, jókarban tartott és kifogástalanul ápolott apaállatok gondozóit egyénekenkint tíz koronáig, rendkívüli méltánylást érdemlő, kivételes esetben legfeljebb harminc koronáig terjedhető jutalomban részesíthessék.

Az ezen jutalmak átvételéről szóló elismervények bélyegmentesek.

Minden év végén a m. kir. gazdasági felügyelőség ezen nyugtákkal igazolt elszámolását a m. kir. földművelésügyi miniszterhez felterjeszteni köteles.

10. §.

Az ország szarvasmarha, sertés- és juhállományának számszerű gyarapítása céljából az 1908. évi XLIII. t.-c-ik a tenyészállatok díjazását teszi lehetővé és ugyancsak ezen törvény 6. §-a az állami díjazások szervezését, feltételeinek meghatározását a földművelésügyi miniszterre bizza. Ezen kérdés, a gazdátársadalmi szervezetek meghallgatása után — külön rendelettel fog szabályoztatni.

II. FEJEZET.

Legelővételek és legelőjavítások segélyezése.

11. §.

Községek (városok), közbirtokosságok és oly gazdátársadalmi testületek, egyesületek és szövetkezetek, melyeknek tagjai tulnyomó részben kisgazdák, állami kedvezményekben, illetve segélyekben részesülhetnek oly törlesztéses kölcsönök kamatterhének könnyítésére, illetve oly törlesztéses kölcsönök évi kamat és tőke törlesztéseinek (annuitás) részbeni fedezetére, mely kölcsönök célja:

a) a közös tulajdont képező és közösen használt legelők létesítése, vagy karba helyezése (fűmagvetés, irtás, tisztítás, egyengetés, árkolás, alagosövezet, lecsapolás, deleők, védőhelyek, kutak, kerítések, felszerek, istállók felállítása),

b) ily legelőknek, vagy ilyenek létesítésére használandó földbirtoknak örök áron való vá-

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schietzumpfi és Tarsa cégtől Budapesti, IX., Üllői-út 21. szám.

sárlása,
 o) kizárólag üszöbörjak felnevelésére szolgáló zárt legelőterületek (kifutók) létesítése,
 d) közös tulajdont képező, vagy legalább 15 évig tartó közös használatra bérlet havasi legelőnkön szükséges istállók, itatók, kerítések, utak és hasonlók építése.

12. §.

Azt, hogy az előbbi §-ban felsorolt esetekben felvett törlesztéses kölcsönök után ki, mely időtartamig, mily mértékben részesül a kamatter, illetve tőketörlesztés (annuitás) viseléséhez való hozzájárulás állami kedvezményében, a földművelésügyi miniszter esetről-esetre a legelő-ügyekben eljáró szakkbizottság (15. §.) meghallgatása után állapítja meg.

A kamatfizetéshez, illetve tőketörlesztéshez (annuitás) való hozzájárulást azonban ötven évnél hosszabb időre, valamint a kamatter, illetve tőketörlesztési részletek (annuitás) felénél nagyobb mértékben nem engedélyezheti.

Ezen kedvezmények engedélyezésénél a községek feltétlenül előnyben részesítendők s a közbirtokosságok és gazdatársadalmi testületek segélyezése iránti kérelme rendszerint csak akkor vehető tárgyalás alá, ha azon községek (városok) folyamodványai, amelyeknek pótdóója az 50 százalékot meghaladja, már elintéztet nyertek. Sem a községnek, sem közbirtokosságnak, sem gazdatársadalmi testületnek nem engedélyezhető a segély, ha az az ingatlan, melyet a község (város, közbirtokosság, testület) megvásárolni akar, oly tulajdonos birtokában van, aki azt két év óta még nem bírja.

Az engedélyezést követő egy éven belül igénybe nem vett kedvezményeket a földművelésügyi miniszter visszavonhatja.

13. §.

A 11. §-ban körülírt állami kedvezmény, illetve segély engedélyezésére irányuló kérelmet a község (város) képviselőtestülete (törvényhatósági joggal felruházott város bizottsága), a közbirtokosságnak, gazdatársadalmi testületnek, egyesületnek vagy szövetkezetnek a hatályban levő jogszabályok s az alapszabályaik értelmében megtartott közgyűlése terjeszheti elő.

A kérvény az állami kedvezmény, illetve segély iránt közvetlenül a földművelésügyi miniszterhez adandó be.

14. §.

A 13. §. szerint beadott kérvénynek a következő adatokat kell tartalmaznia:

1. hány lakosa van a községnek, illetve hány tagja van a közbirtokosságnak, gazdatársadalmi testületnek, egyesületnek, vagy szövetkezetnek,
2. milyen kiterjedésű a községi határ (a művelési ágak szerint részletezve); illetve a kérelmező község (város) lakosai, a közbirtokosság, gazdatársadalmi testület, egyesület, vagy szövetkezet tagjai között hány kis-, közép-, nagybirtokos van?
3. gazdatársadalmi testületeknél, egyesületeknél és szövetkezeteknél annak bizonyítását, hogy összesen hány tag van s hogy az 1908: XLIII. tc. 2. §-a d) pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelően tagjaik tulnyomóan kisgazdák-e?
4. mennyi a község, illetve a közbirtokosság, gazdatársadalmi testület, egyesület, szövetkezet tulajdonában levő, vagy bérben birt közlegelő területe és milyen minőségű a legelő,
5. nyomásos gazdálkodás van-e a községben, vagy szabad; mily területek vannak legeltetés alá vonva a 4. pontban jelzett legelőn kívül (ugar, erdőlegelő, havas stb.)
6. mennyi a község (város) állatállománya (tavaszi állatösszeírás adatai szerint), illetve mennyi a közbirtokosság, gazdatársadalmi testület, egyesület, szövetkezet tagjainak állatállománya,
7. hol és mily nagy területet, milyen árban, vagy költséggel kíván a község, illetve a közbirtokosság, szövetkezet stb. közös legelőül megvásárolni (kibérelni, felszerelni, javítani stb.) A terület pontos kiterjedése kataszteri holdakban, az ára pedig koronákban jelölendő meg,
8. a szóban levő ingatlan mikor, milyen jogcímen került az eladó birtokába s milyen áron?

A kérelmező községek (városok) tartoznak a kérelmezés tárgyát képező legelő telekkönyvi (betét) teljes kivonatát és kataszteri birtokkivét, továbbá a telekkönyvi vázrajzot; a közbirtokosságok, gazdatársadalmi testületek, egyesü-

tek és szövetkezetek pedig ezen felül tartoznak még alapszabályaikat és tagjaiknak az elsőfoku közigazgatási hatóság által hitelesített névjegyzékét is a kérelemhez csatolni.

15. §.

A földművelésügyi miniszter ha a kérést tárgyalhatónak tartja, azt az ezen célra megalakított „legelő ügyekben eljáró szakkbizottság“ elé utalja.

E szakkbizottság az 1908. évi VII. és XXXIX. toikk értelmében szervezett állandó gazdasági szakkbizottság tagjaiból alakíttatik a következőképen:

Elnök és elnökhelyettes a birtokrendezési ügyekben eljáró állandó gazdasági szakkbizottság elnöke és elnökhelyettese.

Tagjait az állandó gazdasági szakkbizottság elnöke nevezi ki a nevezett bizottság tagjai sorából akképen, hogy azok között két gazdasági szakemberrel bíró tag, két erdészeti szakemberrel bíró tag, egy kulturmérnök, két földművelésügyi közigazgatási tisztviselő, két a birtokrendezési jogszabályokban jártas olyan tag, akik az ítélő bírakra előírt képzettséggel bírnak — legyen.

A kijelölt tagok megbízatása akkor ér véget, amikor megszűnnek a birtokrendezési ügyekben eljáró bizottság tagjai lenni.

A legelő-ügyekben eljáró szakkbizottság üléseire a szakkbizottság rendes tagján kívül egyes szakközegek külön is meghívhatók, akik az üléseken a bizottság rendes tagjaival egyenlő jogokat gyakorolnak.

Ezenkívül a szakkbizottság üléseire a kölcsönt nyújtó pénzintézet is meghívható s az üléseken megbizottja utján vesz részt.

A legelő-ügyekben eljáró szakkbizottság működésére az állandó gazdasági szakkbizottság ügyrendje irányadó.

16. §.

A legelőügyekben eljáró szakkbizottság (15. §.) esetleg a szükséges kiegészítések és pótlások után a kérelem megvizsgálására, a helyszínére tárgyaló bizottságot küldhet ki — amelynek tagjai, amennyiben a földművelésügyi miniszter a jelzett szakkbizottság meghallgatása után az egyes esetek minőségéhez képest másként nem intézkedik — a következők:

1. a földművelésügyi miniszter által kijelölt megfelelő szakképzettségű előadó, mint rendszerint vezető tag,
2. a kulturmérnöki hivatal kiküldöttje,
3. a m. kir. gazdasági felügyelő, vagy helyettese,
4. a m. kir. erdőfelügyelő, vagy helyettese,
5. a járási főszolgabíró (rendezett tanácsú vagy törvényhatósági joggal felruházott város polgármestere),
6. a vármegyei gazdasági egyesület elnöke vagy megbizottja,
7. az illetékes gazdasági érdekképviselet kiküldöttje.

17. §.

A földművelésügyi miniszter a 16. §. értelmében kiküldött bizottság által bemutatott véleményét és az összes adatokat a legelő-ügyekben eljáró szakkbizottság (15. §.) elé terjeszti.

18. §.

A legelő-ügyekben eljáró szakkbizottság, ha az elébe terjesztett adatokat — az esetleg fogantatott kiegészítések, pótlások után — véleménye nyilvánítására elegendőnek tartja — véleményét nyilváníti és javaslatot terjeszt a földművelésügyi miniszter elé.

A földművelésügyi miniszter a legelő-ügyekben eljáró szakkbizottság véleménye és javaslata alapján határozatot hoz az előleges engedélyezés tárgyában s határozatában megállapítja a törlesztéses kölcsön kamatát és törlesztési részleteinek (annuitás) átváltalt összegét, a segély engedélyezésének és utalványozásának és az állami segélyezés megszűnésének (L. 20. §. harmadik bekezdését) feltételeit és módját.

19. §.

A földművelésügyi miniszter az előző szakaszokban szabályozott módon azt is kimondhatja, hogy a legelők berendezése, javítása, örök áron való megvétele, vagy bérbevétele alkalmával az ily célra szolgáló kölcsönök felvétele körül szük-

séges felméréseket, vázlatokat, építkezési és üzemterveket, szerződések és egyéb okmányok terveit az államkinostár költségén díjtalanul elkészítteti.

20. §.

A segélyt a földművelésügyi miniszter csak akkor utalványozza, ha az előzetes engedélyező határozat feltételeinek a folyamodó megfelelt.

A kölcsön tényleges folyósításáig az előzetes engedélyezés visszavonható.

Ha az állami segéllyel megszerzett ingatlan a tilalom dacára tényleg felosztatnék, egészben vagy részben elidegenítettnek, bérbeadottnak vagy bármely módon rendeltetésétől eltérő módon használtatnék, továbbá, ha az ingatlan árverés alá kerül, az árverés jogerőre emelkedése napjától kezdve a földművelésügyi miniszternek a kamat és törlesztési részletek (annuitás) fizetése iránt vállalt kötelezettsége megszűnik.

21. §.

A 11. §-ban meghatározott állami segéllyel szerzett ingatlan a vételárnak vagy az ingatlan megszerzésére fordított kölcsönnek avagy e kölcsön átváltoztatása (konverziója) céljára esetleg felvett új kölcsönnek teljes törlesztéséig más, mint az ingatlan megvételéből vagy a most említett kölcsönökből származó követelések érvényesítése végett végrehajtás alá nem vonható.

Ily ingatlan a földművelésügyi miniszter engedélye nélkül fel nem osztható, meg nem terhelhető, el nem idegeníthető és bérbe nem adható.

Ezen korlátozásoknak (tilalmaknak) telekkönyvi feljegyzését és törlesztését, mely korlátozások (tilalmak) az 1908. évi XLIII. toikk 9. §-a rendelkezésein alapulnak, a telekkönyvi hatóság a m. kir. gazdasági felügyelőség megkeresése alapján rendeli el.

A m. kir. gazdasági felügyelőség a jelen rendelet 11. § a) (az 1908. XLIII. toikk 1. §-a 8. b) pontja) szerint állami segéllyel szerzett és telekkönyvszerűen megjelölt ingatlanra nézve ennek a rendeletben megnevezett vevője ellen az idézett toikk 9. §-án (jelen szakasz 1. két bekezdése) alapuló korlátozások (tilalmak) telekkönyvi feljegyzését avagy a telekkönyvi feljegyzések törlesztését olyképen eszközli, hogy a földművelésügyi miniszter rendeletek kiadmányát és annak egyszerű másolatát, valamint saját megkeresését szabályszerű hivatalos alakban a telekkönyvi hatósághoz beadja.

A telekkönyvi feljegyzés és a feljegyzés törlése körül követendő eljárást az igazságügyminiszter külön rendelete szabályozza.

A felek az 1908. évi XLIII. tc. 1. §. 8. b) pontjában meghatározott segéllyel szerzett ingatlan tulajdon jogának a vevő javára leendő bekebelezése végett a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű kérvényüket a m. kir. gazdasági felügyelőséghez mutathatják be oly célból, hogy az utóbbi a kérvényt az 1908. évi XLIII. toikk 9. §-án alapuló korlátozások (tilalmak) telekkönyvi feljegyzésére irányuló megkeresésével együtt továbbítsa a telekkönyvi hatósághoz.

III. FEJEZET.

Szállítási díjkezdmények.

22. §.

Az 1908. XLIII. toikk 8. §-a alapján engedélyezhető szállítási díjkezdmények osakis oly tárgyakra nézve adhatók meg, melyek a hazai termelés révén állítottak elő. A törvény szempontjából építési anyagnak illetve berendezési és felszerelési tárgynak általában s a fenforgó esetben különösen az építéshez illetve berendezés és felszereléshez szükséges kőanyag, vályog, kavics, homok, téglá, mész, oement, gipsz, vas és hidszerkezetek, épületfa, deszka, léce, üveg, fedőanyag, vízvezetési és vízellátási csövek, továbbá alagcső és egyéb csövek, valamint a legelőkre szükséges faosmeték és fűmagvak tekintendők. Mennyiben minősíthetők netán egyéb, itt fel nem sorolt tárgyak olyanoknak, melyekre az önköltségi kedvezmény engedélyezhető, arra nézve esetről-esetre a kedvezmény engedélyezése alkalmával a mérvadó körülmények figyelembevétele mellett a kereskedelemügyi miniszter dönt.

23. §.

Aki az 1908. XLIII. toikk 8. §-ában említett szállítási díjkezdmény igénybe venni kívánja, annak a kedvezmény engedélyezéséért

kölcsön évi
 a, fajtája és
 azdak név-
 kik részére
 ján a föld-
 ba helyezett
 azon tény-
 edélyeztetni,
 kir. gazda-
 felügyelete
 s kisgazdák
 lás csak a
 gy-egy rész-
 yoztatik, te-
 rlesztési kö-
 nem.
 sénéél közsé-
 zott eseléd-
 serkentése s
 k elismerése
 évente egy
 kir. gazda-
 s egyuttal
 t arra, hogy
 vagy egyéb
 ra használt,
 ápolit apa-
 ronáig, rend-
 eles esetben
 ető jutalom-
 66 elismer-
 gazdasági fel-
 elszámolását
 rhez felter-
 és juhállo-
 oéljából az
 állatok díja-
 ezen törvény
 sít, feltéte-
 gyi minisz-
 latársadalmi
 külön ren-
 egélyezése.
 gók és oly
 leték és szö-
 omó részben
 , illetve se-
 esztéses köl-
 illetve oly
 és tőke tör-
 zetére, mely
 özősen hasz-
 ba helyezése
 etés, árkolás,
 védőhelyek,
 k felállítás),
 létesítésére
 on való vá-
 A.
 i hatását
 al
 OGYÁR
 21. szám.

legalább is négy héttel a szállítás megkezdése előtt a földművelésügyi minister utján, aki a kedvezményre való igényjogosultság tekintetében határoz, a kereskedelemügyi ministerhez külön kell folyamodni. Az erre vonatkozó folyamodványban megjelölendő, hogy mely építési anyagok, illetve berendezési és felszerelési tárgyak, mely állomásokról, illetve állomásokra külön-külön mily hozzávetőleges mennyiségben és kinek a címe alatt fognak szállíttatni.

A 22. §-ban felsorolt teherárúként szállítandó építési anyagokra, illetve berendezési és felszerelési tárgyakra a m. kir. államvasutak és az állami kamatbiztosítást élvező vasutak vonalain legalább ötven kilométer távolságra történő szállítása esetén — a fuvardíjnak a díjszabás határozmányaihoz képest a tényleges súly, de legalább a használt kocsis raskulyáért, illetve kocsis fuvarlevelel legalább 10000 kilogrammért való fizetése mellett — amennyiben azok darabára osztályokba vagy az A. osztályba tartoznak: kilométerenkint és 100 kilogrammonkint 8 fillér kezelési illeték és a törvényes szállítási adó alapján esedékes viteldíjak, amennyiben pedig a kérdéses cikkek a többi rakományi osztály valamelyikébe tartoznak, kilométerenkint és 100 kilogrammonkint 0.20 fillér egységért, 100 kilogrammonkint 4 fillér kezelési illeték és a törvényes szállítási adón alapuló önköltségi díjtételek számíttatnak.

Legcsekélyebb illeték gyanánt 100 kilogrammonkint 8 fillér, illetve kocsinkint 8 K fizetendő.

A szállítványok be- és kirakásáról a kedvezményt igénybe vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni.

Egyebekben a szóban levő küldemények tekintetében az illető vasut helyi árudíjszabásában foglalt határozmányok mérvadóak, mihez képest az esetleg felmerülő mellékilletékek (mint pld. hidvám, átrakodási, átszállítási, mérlegelési és póttíllétek stb.) ezen szállítványok után is díjszabás szerinti fizetendők.

A viteldíj-kedvezmények érvényességi tartama ama rendelet keltétől, mellyel az a jelen §. első bekezdése szerint benyújtandó folyamodvány alapján engedélyeztetett, de legkésőbb az ezen folyamodványnak a földművelésügyi ministerhez történt benyújtását követő négy hét lejártától az illető gazdasági építkezés, berendezés és felszerelés befejező napjáig terjed.

Budapest, 1909. évi október hó 6-án.

Darányi s. k.

1908. évi XLIII. törvénycikk az állattenyésztés fejlesztéséről.

1. §.

Az ország szarvasmarha-, sertés- és juh-állományának számszerű gyarapítására és minőségbeli javítására a következő állami kedvezmények, illetve segélyek szolgálnak:

1. a köztenyésztésre vagyis közös használatra szolgáló apaállatok beszerzésének költségmentes állami közvetítése;

2. vételáruk egy évi kamatmentes előlegezése és annak különös méltánylást érdemlő esetekben legfeljebb husz százalékkal való leszállítása;

3. a köztenyésztés céljaira állami közvetítéssel elhelyezett apaállatoknak beszerzésük napjától számított egy év tartamára elhullás vagy kényszerűség esetére az állam költségén való biztosítása;

4. egyéb tenyészanyagok költségmentes állami közvetítéssel eszközölt bevásárlására fordított és legtovább öt év alatt ugyanannyi egyeulő évi részletben törlesztendő kölcsönök esedékes kamatterheiről összegének feléig terjedhető állami segély;

5. tenyészállatok díjazása;

6. közös használatra szolgáló apaállatok gondozásának jutalmazása;

7. Budapest székesfőváros területén vagy annak környékén tenyész- és haszonállatvásárok, kiállítások, díjazások és árverezések tartására alkalmasan berendezett, állandó jellegű telepek létesítése;

8. oly törlesztéses kölcsönök kamatterhének könnyítése, melyek igénybevételével előzetesen:

a) közös tulajdont képező és közösen használt legelők létesítése vagy karba helyezése, javítása és felszerelése (fűmagvetés, irtás, tisztítás, egyengetés, árkolás, alagsóvezés, lecsapolás, delelők,

védőhelyek, kutak, kerítések, fészerek, istállók felállításai);

b) ily legelőknél vagy ilyenek létesítésére használandó földbirtokok örök áron való vásárlása;

c) kizárólag üszörborjak felnevelésére szolgáló zárt legelőterületek (kifutók) létesítése;

d) közös tulajdont képező vagy legalább tizenöt évig tartó közös használatra bérelt havasi legelőknél szükséges istállók, itatók, kerítések, utak és hasonlók építése.

2. §.

Az 1. §-ban felsorolt állami kedvezményekben, illetve segélyekben részesülhetnek, nevezetesen:

a) az 1., 2., 3. és 4. pont alattiakban ama községek és közbirtokosságok, melyek közös használatra szolgáló apaállatok beszerzésére a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvénycikk 25. §-ának rendelkezésével köteleztetnek, valamint jóváhagyott alapszabályaik értelmében ily apaállatok beszerzésére és tartására jogosított gazdasági testületek, egyesületek és szövetkezetek;

b) az 5. pont alattiakban a fentiekben kívül mindama magyarországi tenyésztők, kik az állami díjazás feltételeiben közelebből meghatározott minőségű tenyészanyaggal a kitűzött díjakra szabályszerűen pályáznak;

c) a 6. pont alatti jutalmazásban azon eseldek (pásztorok), akiknek godozására bizott apaállatok kiváló karban tartva hosszabb ideig használtatnak;

d) a 8. pont alattiakban községek (városok), közbirtokosságok és oly gazdasági testületek, egyesületek és szövetkezetek, melyeknek tagjai tulnyomó részben kisgazdák.

3. §.

A jelen törvény 1. §-ában megállapított kedvezmények és segélyek engedélyezése fölött a földművelésügyi minister határoz.

Ennélfogva felhatalmaztatik a földművelésügyi minister:

a) hogy a szarvasmarhatenyésztés országos emelésére szolgáló, az 1895. évi XLVII. törvények szerint egy millió koronával létesített s az 1904. évi XIV. törvénycikk III. fejezet 13. §. 4. szakaszának i) pontja értelmében három és félmillió koronával gyarapított alapot részben az 1. §. 7. pontjában említett vásártelpek létesítésére fordíthassa;

b) hogy a jelen törvény 1. §-ának 4. és 8. pontjában foglalt esetekben igénybe vett törlesztéses kölcsönök kamatterhéhez való hozzájárulás fedezetére és tenyészállatok állami díjazására az állami költségvetésbe évente összesen hatszázötvenezer koronát beállíthasson, és

c) a legelők berendezése, felszerelése, ilyenek létesítése, javítása, örök áron való megvétele vagy bérbevétele és az ily célra szolgáló kölcsönök felvétele körül szükséges felméréseket, vázlatokat, építkezési és üzemterveket, szerződések és egyéb okmányok terveit az államkincstár költségén díjtalanul elkészíttethesse.

4. §.

A szarvasmarhatenyésztés országos emelésére szolgáló alap eszentul országos állattenyésztési alapk-nak nevezetik.

A földművelésügyi minister felhatalmaztatik, hogy ezen alapot és kamatjövendőt a 3. §. a) pontjában foglaltakon kívül az 1. §-ban felsorolt célokra is fordíthassa, illetve felhasználhassa.

A földművelésügyi minister gondoskodik arról, hogy ezen alapnak tőkeálladéka oszbitatlan maradjon és az alapról, valamint annak és az alap kamatjövendőnek mikénti felhasználásáról a törvényhozásnak évente jelentést tesz.

5. §.

Azt, hogy a jelen törvény 1. §-ának 4. és 8. pontjában foglalt esetekben felvett törlesztéses kölcsönök után ki, meddig és mily mértékben részesül a kamatterheiről való hozzájárulás állami kedvezményben, a 4. pont korlátozó rendelkezésének figyelembe vételével, esetről-esetre a földművelésügyi minister állapítja meg.

A kamatfizetéshez való hozzájárulást azonban ötven évnél hosszabb időre, valamint a kamatterheiről felénél nagyobb mértékben nem engedélyezheti.

Ezen kedvezmények engedélyezésénél községek előnyben részesítendők.

Az engedélyezést követő egy éven belül igénybe nem vett ily kedvezményeket a földművelésügyi minister visszavonhatja.

6. §.

Tenyészállatok állami díjazásának szervezése, feltételei és megejtése iránt a földművelésügyi minister rendeletileg intézkedik.

7. §.

A köztenyésztésre szolgáló apaállatoknak az államkincstár által előlegezett vételáráról kiállított kötelezők, tenyészállatok után elnyert állami díjakról és az apaállatok gondozásának kiosztott jutalmakról szóló nyugták bélyegmentesek.

8. §.

Felhatalmaztatik a kereskedelemügyi minister, hogy a jelen törvény 1. §-ában jelzett építkezésekhez, illetve berendezésekhez szükséges anyagot és felszerelési tárgyakat teljes kocsirakományokban legalább ötven kilométernyi és annál nagyobb távolságra a magyar királyi államvasutakon és állami garanciát élvező vasutakon az önköltség megtérítése mellett szállíthassa, illetve szállíttathassa.

9. §.

A jelen törvény 1. §-a 8-ik b) pontjában meghatározott állami segéllyel szerzett ingatlan a vételárnak, vagy az ingatlan megszerzésére fordított kölcsönnek, avagy e kölcsön átváltoztatása (conversioja) céljára esetleg felvett új kölcsönnek teljes törlesztéséig más, mint az ingatlan megvételéből, vagy a most említett kölcsönökből származó követelések érvényesítése végett végrehajtás alá nem vonható.

Ily ingatlan a földművelésügyi minister külön engedélye nélkül fel nem osztható, meg nem terhelhető, el nem idegeníthető és bérbe nem adható.

Ezen tilalmak a telekjegyzőkönyvi betét birtoklapján feljegyzendők.

Az első bekezdés rendelkezése nem akadályozza oly jogok érvényesítését, amelyek az illető ingatlanon a tilalom hatálya előtt szerzettek és telekkönyvileg bejegyeztek.

A korlátozások hatálya a telekkönyvi feljegyzéssel kezdődik.

Ezen telekkönyvi feljegyzések és azok törlése tárgyában követendő eljárást az igazságügyi minister rendeletileg szabályozza.

10. §.

A szarvasmarhatenyésztés országos emelésére szolgáló alapról szóló 1865-ik évi XLVII. törvénycikk hatályát veszti.

11. §.

A földművelésügyi minister e törvény végrehajtásával kapcsolatos teendőket közvetlenül alája rendelt kir. gazdasági felügyelőségekkel végezteti.

12. §.

E törvény végrehajtásával a földművelésügyi, a pénzügyi, a kereskedelemügyi és az igazságügyi minister bizatik meg.

A középosztály megmentése.

A magyar középbirtokos osztály egyre súlyosodó helyzete immár a legszörnyesebb köröket is élénken foglalkoztatja. Az ügy felszínre hozatalának lelkes harcosa, Majláth József gróf a nyár folyamán Pálosson megtartott országos gazdasági gyűlésen megrázó képet rajzolt a gazdák elé, különösen a magyar középbirtokos gazdasági helyzetéről. Foglalkozott a pusztulás és hanyatlás okaival és ismertette azokat az intézkedéseket, amelyek e téren a legutóbbi évtized alatt történtek.

Majláth József gróf előadásában megrajzolta ennek a nehéz problémának a képét s rámutatott arra, hogy tulajdonképpen egyetlenegy társadalmi szervezet, a Magyar Gazdaszövetség ismertette fel első ízben a középosztályt pusztító bajokat s többszörösen is foglalkozván e kérdéssel, ennek a gazdasági intézménynek köszönhető, hogy e kérdéssel a legilletékesebb helyen is foglalkoznak. A középosztály helyzetének javítása ér-

dekében kifejtett erőteljes propaganda s különösen a nemes gróf e téren kifejtett erőteljes küzdelme zálogát képezi annak, hogy ezen nagy fontosságú probléma megoldása körül az egyes osztályok között ma már véleménykülönbség nincs s hogy él a magyar népben az a meggyőződés, hogy a magyar történelmi közpirtokososztályra, a magyar nemzet fennmaradása és megerősödése érdekében szükség van s ezen osztály sorsának javítása ma nemcsak társadalmi, de határozottan nemzeti érdek.

Ismeretes a gazdátársadalom előtt, hogy már kilenc évvel ezelőtt Kassán épen Majláth József gróf foglalkozott első ízben a probléma megoldásával. Ennek volt a következménye az, hogy az akkori földmivelésügyi miniszter, Darányi Ignác e kérdésben szaktanácskozást hívott össze, mely egy héten keresztül foglalkozott az ügyvel, melynek megoldása természetesen évekre kiható törvényhozási alkotások feladata volna. Az ügy alapos ismerője, Emödy József világított rá a középosztály megmentése érdekében a hanyatlás okának egy újabb jelenségére, mely összes jelenségek ismertetése volna tényleg az egyedüli módszer arra, hogy a gyógyítás módzatait is véglegesen meg lehessen állapítani.

Emödy József tiltakozott elsőnek azon felületesen oda dobott vád ellenében, hogy a magyar középosztály tönkre juttatásában a könnyelműség, nyegleség, kártyajáték, lóverseny stb. játszottak volna a főszerepet. Akkor, midőn a középosztály pusztulásának okait keresik, ez a vád hangzik fel minduntalan ugyanarra, hogy még komoly gazdasági tényezők is megrögzötten abban a hitben élnek, hogy tényleg a középosztály könnyelműsége volna az oka a közpirtokos osztály pusztulásának. Emödy József mutat rá a maga eredetiségében ezen állítás tartathatlanságára. Rámutat azzal, hogy a könnyelműség és könnyelmű élet inkább feltalálható Budapest összes kávéházaiban, mint a tanyai gazdaságokban s ha keressük, hogy a nagy tükörrüveg ablakok mögött kik léhaskodnak, látjuk, hogy azok, akik a pusztuló középosztály örökebe léptek.

A dolog tehát nem egészen úgy van, amint azt nagyon sokan hiszik. Lehetnek kivételes esetek, amikor tényleg a könnyelműség is belejátszott egyes egyedek romlásának előidézésébe, de tényleg a közpirtokos osztály pusztulásának van egy igen fontos és gyökeres oka. Az, hogy a közpirtokos osztály magára vette s ma is minden ellenszolgáltatás nélkül viseli azokat a terheket, amelyeket 1848 előtt csak ellenszolgáltatások fejében viselt.

Ez rendkívül fontos és határozottan lényeges ok a középosztály pusztulásának előidézésében, melyben épen Emödy József mutat rá arra is, hogy ha e téren történt is törvényhozói intézkedés abban az irányban, hogy alkottattak törvények önkormányzati alapon anélkül azonban, hogy gondoskodás történt volna arról az elemről, mely ezen önkormányzatot hivatva lett volna teljesíteni és végrehajtani. Ennek viszont a természetes következménye az, hogy igen sok jó és üdvös törvény nem lett végrehajtván.

Darányi Ignác volt az első, aki szakított azon régi előítélettel, melyet fentebb hangoztattunk s amely a közpirtokos osztályt könnyelműséggel, léhasággal vádolja. Bizonyítéka ennek maga a telepítési törvényjavaslat megalkotása. Ebben a törvényjavaslatban állítja fel Darányi Ignác azt a helyes elvet, hogy birtokpolitika terén kell talpra állítani a közpirtokos osztályt, hogy a nobilia officium azon kötelességeit is teljesítse, melyeket a múltban is teljesített.

A borértékesítés országos szervezése. A feltehető kedvezőtlen borértékesítési viszonyok szükségessé teszik, hogy a gazdák ne bízzák nagy befektetéssel és fáradsággal művelt szőlők teremtésének az értékesítését tisztán a kereskedőkre és keresztrészesekre, akik amúgy is nagyon kevés érdeket tanusítanak a magyar mezőgazdaság érdekei iránt.

De azonfelül is boraink hirneve úgy idegenben, mint különösen a külföldön annyira el van rontva a sűrűn előfordult hamisítások folytán, hogy jó hírnevét helyreállítani és megszilárdítani a borforgalmazást ma eszközös kereskedők és keresztrészesek teljesen képtelenek, a mint hogy erre semmi hajlandóságot, vagy igyekezetet nem is mutatnak.

Nagyon nehezen esik továbbá a latba az a

körülmény, hogy az újabb időben telepített hegyi szőlők most jut termő erőbe, valamint a homokon óriási és nem várt, de nem is óhajtott mértékben terjed az új telepítés, úgy hogy ma-holnap a tultermelés határához érünk. Ha pedig tovább is a mostani irányban fog haladni a homoki szőlők telepítése, az a boráraknak olyan devalvációját fogja maga után vonni, amely egyszerre a pusztulás felé sodorja a magyar borgazdaságot.

E súlyos helyzetet csak az segítene, ha a szőlőgazdák tömörülének és borértékesítő szervezeteket, különösen pinceszövetkezeteket alkotnának. Ezeket különben is a földmivelésügyi miniszter anyagilag és erkölcsileg hathatósan támogatja, a gazdák anyagi megerősítés nélkül szervezhetnék azokat.

Együttal megjegyezzük, hogy a »Borászati Lapok« szerkesztősége (Budapest, IX., Üllői-ut 25) készen nyilatkozik arra, hogy az illető borvidékekre, ahol rosszak a borértékesítési viszonyok, kiszáll és utmutatást ad a termelőknél a pinceszövetkezetek felállítására tekintetben és közbenjár a miniszter által kilátásba helyezett kedvezmények kieszközlésében. A termelőktől függ tehát most csupán az, hogy a boldogulás eszközeit megragadják-e vagy sem.

Hírek.

Gróf Batthyány Tivadar a zalaegerszegi népgyűlésen való megjelenésben akadályozva lévén, utólag a következő szép levelet intézte Bosnyák Gézához, a vármegyei függetlenségi párt elnökéhez:

Igen tisztelt Barátom!

Végtelen bánattal kellett belenyugodnom abba, hogy a Zalaegerszegen, az önálló magyar nemzeti bank érdekében megtartott népgyűlésen, már előbb másfelől megérkezve, személyesen meg nem jelenhettem. De ha sajnáitam előzőleg, hogy körötökbe el nem jöhöttem, százszorta jobban sajnálom most, amidőn szemtanúktól értesültem a zalaegerszegi népgyűlés fényes, impozáns és nagyhatású eredményéről. Rendkívül jól esett azonban nekem s igen nagy megtiszteltetésnek veszem, hogy a népgyűlés távollétemben is kegyes volt rólam megemlékezni, sőt engem táviratilag elismerő szavaival s üdvözléssel főkérteni. Kötelességet mulasztanék, ha nem ragadnám meg az alkalmat, hogy Zalaegerszeg és egész Zalavármegye függetlenségi érzelmű polgárságának nem tolmácsolnám ez alkalommal és általam mélyen érzett nagyrabecsülésem és szíves megemlékezéséért leghalásabb köszönetemet. Nagy dolgot műveltek ti Zalavármegyében Magyarország javára, amidőn minden egyes választókerületben alkalmat nyújtottok a polgárságnak, hogy Magyarország jövő boldogulása, gazdasági önállóságának kivívásának érdekében meg-megnyilatkozhasson. Deák Ferenc vármegyeje ezen impozáns és egyhangú megnyilatkozásával igazolja azon felfogásunkat, hogy a főnálló kiegyezési törvény keretében elvitázhatalanul törvénybe iktatott jogunk édes hazánkat Ausztria gazdasági elnyomása alól felszabadítani. Ez a mi törekvésünk szolgálja a magyar nép javát, megerősíti az állam anyagi erejét és közvetve a magyar király és a Monarchia nagyhatalmi posztóját. Mindaddig, a míg hazánkat anyagilag tetemesen meg nem erősíthetjük, képtelenek vagyunk belügyi reformjaink s a szociális igények követelése eszközöket a nemzetnek rendelkezésére bocsátani. Amíg pedig ezen igényeket legalább is nagy részében nem elégítjük ki, képtelenség, sőt örültség lenne elszegényedett népünket újabb hadügyi kiadásokkal terhelni. Királynak, a kettős monarchiának és egyenlő érdeke, hogy a magyar népek egyaránt és egyenlő érdeke, hogy az országot gazdasági mizériából a gazdasági jólét útjaira tereljük. Vannak ez országban, a kik a gazdasági önállóság ellen harcolnak nyilatva vagy titokban, de még egyikük sem mutatja ki elleneink közül azt, hogy melyik más ut vezet az ország anyagi megerősödésére; mi ut vagyunk az egyedüliek a mi programunkkal, akik nem a tagadás, hanem a pozitív munka alapján állunk s ezért igen természetesen tartom, hogy az ország lakossága napról-napra nagyobb számban sorakozik a mi zászlónk alá. Zalavármegye ismételt lelkes és méltóságteljes

megnyilatkozása példaképül szolgál, amelyet a haza minden igaz fiának, kell hogy kövessen. Fogadd legmelegebb üdvözlétemet, tolmácsoló kérek, ha módodban áll, elbarátainknak szíves megemlékezésükért ismételt meleg hálám, melyek után vagyok szívvelyes üdvözléssel, régi igaz barátod, Lajtaufalu, 909. okt. hó 27-én Batthyány Tivadar.

Képviselőtestületi közgyűlés. Zalaegerszeg város képviselőtestülete szombaton délután 4 órakor Dr. Korbai Károly polgármester elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen következő ügyek kerültek tárgyalás és elintézés alá.

Dr. Gráner Adolftól az ovoda oéjlaira megvásárolni szándékolt házra vonatkozó adásvevési jogügyet tárgyalása, tekintettel arra, hogy a képviselők nem jelentek meg a kellő számban, az 1886. évi XXII. tc. 110. §-ának megfelelőleg újabb 30 napra elhalasztott. E tárgyatlan f. 1909. évi december hó 2-án fog új közgyűlés tartatni s azon hoz majd a képviselőtestület végleges határozatot.

A Faragó Béla városi képviselő elhalálása folytán megüresedett városi képviselői helyre sorrend szerint következő legközelebbi póttag gyanánt Szakony Józsefnek behívása határozott el.

A villanyvilágítási bizottságban megüresedett helyekre Gráner Géza, Köhler Ede és Soronoz József választottak meg.

A városi takarékpénztár felállításának ügye azon okból, mert az előkészítve nincsen s az alapszabályok nem tárgyalattak le a bizottságban, a napirendről levétetett, azonban elhatározottat, hogy egy legközelebb megtartandó rendkívüli közgyűlés foglalkozik majd ennek a kérdésnek a megoldásával. A szép számban jelen volt képviselők hangulatából ítélve, a városi takarékpénztár létesítése biztosítva van; mert minden érdektelen ember belátja ennek az intézménynek a városra való előnyös s hasznos voltát.

A bécsi magyar egyesület kérelmére elhatározottat, hogy a város 5 egymást követő évre az egyesületbe, évi 10 korona tagdíj fizetésének kötelezettsége mellett pártoló tag gyanánt belép. Az egyesület ugyanis az idegenből bevándorló magyarok támogatására s a birodalmi székvárosban a magyar szellem ápolására alakulván, méltó arra, hogy a város anyagi hozzájárulásával kitűzött nemes oéjja megvalósításában segélyére legyen.

Grünvald Aladár zalaegerszegi lakos azon kérelmét, hogy az általa kibérelt „Fehérkép”i korosma után járó haszonbér egy részét a város engedje el, elutasította a közgyűlés, mert kérelmező a bérlemény tárgyát azon idő alatt is használta, a mely időre a bér elengedését kérte s így kérelme indokolatlan. Ellenben teljesítette abbéli kérését, hogy ugyancsak a „Fehérkép”i vendéglő bérbevételekor biztosítékul letett 1000 K készpénze kezére kiutaltassék, miután Schlezinger József, a ki a bérletet tőle a város engedélyével és hozzájárulásával átvette, a szerződésileg kikötött 1000 korona óvadékot a város pénztárába letette, kettős óvadékra a városnak igénye nincsen.

Tárgyalta s jóváhagyta a közgyűlés a tanácsnak s pénzügyi bizottságnak azt a javaslatát, hogy a rendőrlégénység és szolgaszemélyzet láb-beli szükségletének elkészítésével a legelőnyösebb ajánlattevő Hári József — a város által igényelt nyomdai munkálatoknak elkészítésével pedig Kakas Ágoston nyomdász bizatott meg.

Az iparos tanos iskola I. és II. osztályának párhuzamosítására vonatkozó átirat tárgyalásakor azon véleménynek adott a közgyűlés kifejezést, hogy méltányos ugyan az iskolai igazgatónak ebbéli kérelme, azonban a város sulyos anyagi helyzetére való tekintetből a kérelem ez idő szerint nem teljesíthető; a két osztálynak párhuzamosításával fölmerülő költségek az iskola költségelirányzatába fognak majd annakidején fölvetetni s ha a magy. kir. közoktatásügyi kormány a többlet kiadásnak megfelelő fedezetet ad, mi sem állja útját a kívánt két tanterv alkalmazásának.

Tárgyalatott és jóváhagyott néhai Hanty Károly volt nyugalmazott vármegyei levéltárnak által egy árva, vagy lelencház létesítésére adott 6000 korona, — a szegénysorsu elemi iskolai tanulók tanszereinek beszerzésére hagyományozott 800 korona — és a városi közoktató oéjlaira hagyományozott 200 korona, — valamint

a városi szegény alapnak hagyományozott 800 koronás alapítványokról kiállított 4 rendbeli alapító levél.

A »Nemzeti Salon« kérvénye, hogy a város alapító tag gyanánt lépjen be, elutasított; mert a városnak ez idő szerint való kedvezőtlen anyagi viszonyai ezt nem engedik meg.

Zlatarios Sándor azon kérelmével, hogy esemege áruknak sátorban leendő árulhatása céljából hely jelöltesse ki az Arany Bányászat sarkán, elutasított; mert folyamodó részére már jelöltetett ki egy hely, az a járda rész pedig, amelyet ő kíván, részben már el van foglalva, részben pedig a forgalom lebonyolítására szükséges s nélkülözhetetlen.

Tosch Károly vendéglősnek azt a kérvényét, hogy az általa használt birtok »Arany Bányászat« szálloda bérszerződésének másra leendő átruházására jogosítsa föl a város, tárgyalás alapjául nem fogadta el a közgyűlés, mert folyamodó nem jelölte meg, hogy kire kívánja a hasznabéri szerződést átruházni.

Mesterházi Nagy Pál temetése. Mult vasárnap helyezték örök nyugalomra Nagy Pál nyugalmazott huszárkapitány holttestét. A temetésen óriási résztvevő közönség jelent meg. Kivonult a honvéd huszár osztály egy százada, gróf Batthyány Béla százados vezetése alatt. A sírnál egy ezred huszár díszűzet adott.

Mesterházi Nagy Pál a szabadságharc viharos idejében kezdte meg katonai pályáját. Katonai éretnyekben gazdag, bátor és kiváló ember volt mindig, de a 66-iki hadjárat betegé tette s ezért vonult kapitány korában nyugalomba.

1848-ban Nagy Pál Sopronban járt a nyolcadik gimnáziumba. Akkor szöktek a diós emlékü Sándor huszárok Bécsből, hogy beálljanak a nemzet hadseregébe. Sopron városra jöttek keresztül a hősöket, az igaz hazafiakat mindenki ünnepelte. Nagy Pál, a rajongó fiatal diák felesapott a huszárok közé. Egy nap alatt dalias katona lett és a hős Sándor huszárok sorában küzdötte végig a szabadságharcot. Részt vett a híres lovasattakokban. Ott volt Vácznál, Isaszegnél, Nagysarlónál.

A szabadságharc leveretése után besorozták az osztrák hadseregbe. A lovasságnál szolgált ott is. Végigszenvedte azt a megaláztatást, amelyben a magyar honvédeknek részük volt az osztrák tisztek alatt. Komolysága, férfias viseletéde hamarosan lefegyverezte a gyűlölködő feljebbvalókat s Nagy Pál gyorsan altisztté lépett elő, majd pedig hadnagyi rangot kapott. Ő volt a legelső honvéd, aki az osztrák hadseregben tiszt lett. A rebellis lenézett honvéd tudásával, kiváló tulajdonságaival tisztársai fölé került. Sokáig volt adjutáns és az akkori viszonyokhoz képest gyorsan haladt előre. Az 1866-iki hadjáratban mint kapitány vett részt. Egy ütközötben ellőtték alóla a lovat s Nagy Pál olyan szerencsétlenül bukott le, hogy a ló egész súlyával rázuhant. Ettől kezdve betegeskedett s később nyugalomba vonult. Ez a szerencsétlen esés szakította félbe katonai pályáját, amely bizonyosan a legmagasabb katonai rangokig vezetett volna a tehetséges férfit.

Gondoljunk a nagy csaták hősiére kegyeletes megemlékezéssel.

Törvényhatósági bizottsági tag választás. Zalaegerszeg városban mult héten megjertt választáson Dr. Korbai Károly polgármestert törvényhatósági bizottsági taggá választották.

Egyházmegyei hír. Brandt Ferenc zalagógánfai káplán Tótszentpálra, Lupka Márton török-koppányi káplán Zalaszentbalázra disponáltak.

Novemberi előléptetés a Máv.-nál. A magyar kir. államvasutak igazgatósága Bezlánovits Vendel, zalaegerszegi osztálymérnökségnél beosztott hivatalnokot a VIII. fizetési osztály 1. fokozatából a VII. fizetési osztály 3. fokozatába 3200 K törzsfizetéssel és 600 K lakbérrel elenőrré, Deván Pál, zalaegerszegi állomásánál beosztott hivatalnokot a VIII. fiz. oszt. 3. fokozatából a 2. fokozatba 2600 K törzsfizetés és 540 K lakbérrel hivatalnokká és Riez Győző, zalaegerszegi állomásánál beosztott I. oszt. áll. előjárót a B) táblázat 8. fiz. csoport 3. fokozatából a 2. fokozatba 2400 K törzsfizetéssel és 420 K lakbérrel I. oszt. áll. előjáróvá előléptette.

Eljegyzés. Latzer Pál zalaegerszegi kereskedő eljegyezte Hirschler Berta kisasszonyt Német-hidegkútról.

Szabad liceum. Mult vasárnap Elek Márton felső kereskedelmi iskolai tanártartott szelle-

mes és tanulságos előadást a pénzről. Az előadón nem sokan vettek részt, de a hallgatóság nagy figyelemmel és élvezettel hallgatta az előadót — Ma délután Haarter Ádám főgimn. tanár az Alpesek és a Rajna völgye címén Uránia előadást mutat be 70 vetített képpel. Ismerteti a sokat emlegetett Semmeringet, a természeti szépségeiről híres Salzkammergutot, Salzburgot, a Salzach folyó regényes völgyét, Európa leghíresebb zergevadászó helyét Werfent. Szól az alpesi faluról és lakóinak életéről, az Innvölgy legnagyobb városáról Innsbruckról. Számos képpel szemlélteti a természeti szépségekkel gazdagon megáldott Tirolt. A sok tekintetben híres Rajna völgyből is számos szép és nevezetes hely kerül bemutatásra. A Bódeni tó partján fekvő Bregenz, Lindau és Konstanz, Európa leghíresebb vízesése, a Rajnának Schaffhausen-i zuhatagja, továbbá Zürich, Basel, Strassburg, Speyer, Worms és Mainz, mind megannyi híres svejci illetőleg németországi város.

A balatoni Szövetség választmánya elhatározta, hogy valamennyi balatoni fürdőtelep bevonásával 1910. február 1-én nagy balatoni bált rendez. A Szövetség Badaesony hegytetőn turista menházat állt fel s a jövő évben ingyenes képes balatoni utmutatót ad ki, amelyet százezer példányban fognak szétosztani.

Tanítóválasztás. Schiffer Miklós örgödöri tanítót Kányaváron kántortanítóvá választották.

Goldmark ünnepély. Goldmark Károly, a világhírű zeneköltő tudvalevőleg Keszthelyen született, Keszthely város közönsége a nagy ember tiszteletére ünnepséget rendez, a Dinántuli Dalosszövetség dalversenyének keretében.

Egy zalai iparvállalat válsága. Az alsóleendővái Hungária hazai esernyőgyár r. t. ismét tetemes veszteséggel zárta le az üzletét. Az igazgatóság úgy akarja a gyárat továbbra is üzembent tartani, hogy 200.000 K értékű elsőbbségi kötvényt bocsát ki, amelynek elhelyezésére 45 napi határidőt tűztek. Ennek elteltével újabb közgyűlést hívnak össze, amely végleg határoz a vállalat sorsa felett. — Sajnos, a hazai iparvállalatok legnagyobb részének az a sorsa, hogy részint a tőke hiánya, részint a külföldi verseny miatt folytonos válságokkal küzd. A Hungária esernyőgyár is minden igyekezet, áldozatkészség s gyártmányainak kiválósága dacára sem volt képes ezideig megerősödni. A magyar ipar veszteségét jelentené, ha az esernyőgyár kénytelen volna felszámolni.

Javítások a balatonparti vasutnál. Alig nyitották meg a balatonparti vasutat, máris átalakítások és javítások szükségessége merült fel. A mult héten egy bizottság bejárta a pályát s több helyen javításokat és átalakításokat rendelt el.

A cigányügy. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület által a cigányügy rendezése érdekében megindított akcióhoz osatlakozott a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület is, amely legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a földművelésügyi miniszterhez ez érdemben feliratot intéz.

Névmagyarosítások. Kurozmann János zalaegerszegi pénzügyi számtiszt, jeles zeneszerző Kuruzsra, Zeisler Rudolf és Irma zalaegerszegi lakosok Zalánra, Rothschild Sámuel tapolecai lakos Rózsára magyarosították a nevüket.

Alaptőke felemelése. A Csáktornyai Takarékpénztár r. t. elhatározta, hogy 1000 db 200 K névértékű és 300 K árfolyamu új részvény kibocsátásával alap — illetve tartaléktőkéjét 300.000 koronával felemeli. — Ezen transzakkcióval az intézet alaptőkéje 400.000 koronáról 600.000 koronára, tartalékalapja pedig 200.000 koronáról 300.000 koronára, összes tőkéje tehát 900.000 koronára emelkedik.

Agyonvert legény. Gál János zalaszentbalázi szolgalegény nemrég összeveszett Péntek Vendellel, akinek azt ígérgette, hogy halál fia lesz. Péntekben forrott a mérge, de nem mert egyedül Gállal kikezdeni, hanem összeszedte barátait, Beke Józsefet, Kovács Vendelt, Vörös Pétert és Borsos Mihályt s négyen lesték az ellenfelet. Gál hétfőn együtt ért haza gazdájával, László István polgárral. László bement a koresmába, a legényt pedig haza küldte. Az őt jóbarát a koresma előtt várakozott s amikor Gál kijött, azonnal közrefogták. Ez látta a veszedelmet és futásnak eredt, az őt ember pedig üldözte. Egyik egy ásonyéllel Gált fejbe ütötte, amire ez leogyott. Az üldözők még néhányszor fejbe ver-

ték az eszméletlen embert, Péntek pedig bieskájával a szemébe szurt s száját a füléig felhasította. Gál két napig tartó kínos szenvedés után meghalt.

Pénzhamisító. Takács József erdőőr úgy akarta vékony jövődelmét megszorítani, hogy átkoronasakat gyártott. Elég ügyesen csinálta, ám-bár csak olomból öntötte a hamis pénzt. De jól megválogatta az értékesítés helyét és idejét, valamint azokat, akiket becsapott. Buesukon és vásárokon, a tolongásban adott tul a hamisítványokon s egyszerű, tudatlan embereket keresett ki médiumok gyanánt. A siker annyira felbátorította, hogy boltokban is szerencsét próbált. Bajesán egy fiut szivarért küldött a boltba s egy hamis ötkoronást adott neki. A boltos felismerte a hamisítást és jelentést tett a hatóságoknak. A osendörök addig kutattak, amig az erdőben megtalálták Takács műhelyét egy faoduban. A hamisító gipszből mintákat készített s egy kanálban felolvasztotta az ólmot. Így készült a hamis pénz, amelyből meglehetősen mennyiség került forgalomba.

A veres kakas. A mult hét utolsó napján Felsőbagod községben tűz ütött ki, mely a régi jegyzői laknál gyermekek pajkosságából keletkezett s 7 lakóházat és több melléképületet hamvasztott el. A kár nagy, egy része azonban biztosítás révén megtérül. — Nem elég vigasztalás az, hogy megtérül a kár, ha nem hangoztatjuk eléggé, hogy a szülők jobban ügyeljenek gyermekeikre, nehogy gyújtó kerüljön kezeikbe s azzal szülőiknek és más embereknek kárt okozzanak.

Uj telefonközpont. A tapolecai járásában fekvő Lesenczetomaj községben újonnan létesített környékbeli távbeszélő központ f. é. október hó 20-án megnyitott. Résztvesz a balatoni kör és a belföldi helyközi távbeszélő forgalomban.

Kéményseprők sajtópöre. A szervezkedett kéményseprő segédeknek van egy szaklapjuk, amelyet Berlász Jenő szerkeszt »Jövendő«, cím alatt. Mint aféle szaklap, természetesen azt hiszi, hogy az elv- és szakírtások érdekeit csak akkor szolgálja igazán, ha sérteget. Szakos János nagykanizsai kéményseprő is írt egy hatalmas cikket Stefanez József zalaegerszegi és Nagy Ignác hatvani kéményseprő mesterek ellen, akik azonban nem vették tréfára a dolgot, hanem a szerzőt feljelentették. Szakos János a jeles cikkért kapott 14 napi fogházat.

Feltartóztatott vonat. Badaesonytomaj mellett a vasuti sineken ismeretlen tettesek két méter hosszú sinton fektettek keresztül. A mozdonyvezető észrevette a veszélyt, fékezett, de már késő volt s a mozdony kerekei keresztülültek a sineken, de oly szerencsésen, hogy kisiklás sem történt.

Sajtópör a „Comain“ miatt. Fürst Zsigmond dr. orvos Wetteinstein József drt és az általa feltalált Comain nevű szert az utóbbi időkben lapjában folytonosan támadja. Minthogy ezek a támadások messze tulmentek az objektív kritika határain és valóságos utcai hangus személyeskedéssé fajultak, Wetteinstein József dr. Fürst Zsigmond dr. ellen, Déry Géza dr. fővárosi ügyvéd útján a sajtópört megindította és megindította a sajtópört mindama lapok ellen is, amelyek Fürst Zsigmond dr. támadásainak helyet adtak.

Egyébiránt dacára a folytonos zaklatásoknak, melyeknek úgy Wetteinstein József dr., mint tudóvész elleni szeruma a Comain, vannak kitéve, a Wetteinstein Ambulatorium új, teljesen modern berendezésű rendelőhelyiségében (Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5. szám) egész nap zavartalanul folynak a szerumoltások. A józan közönséget nevétséges nyilatkozatokkal és egyéb az orvosi etikával homlokegyenest ellenkező eljárásokkal nem lehet eltéríteni attól, hogy betegsége ellen a gyógyulást ott keresse, ahol az tényleg kínálkozik is rértre.

Parasztlakodalom Tolnában. Szekszárdról írják: Ócsényben tegnapelőtt volt a lakodalma Hevardi Széki István gazdaember Éva leányának. A 17 esztendő szép leányt a legvagyonosabb gazdalegény, a 18 esztendő Lovas András vette feleségül. A lakodalom, vagy inkább a násztrakoma úgy a férfi, mint a nő házában teljes 48 órára át tartott. Ott volt az egész község színe-java és a szomszédos községekből, aki csak számba jöhet. Hogy milyen pusztitást vittek véghez a vendégek ételben és italban, áll-

pedig bies-
füléig felha-
sznvedés

ugy akarta
hogy átko-
nálta, ám-
pénzt. De
és idejét,
Bucukon
ul a hami-
bereket ke-
ker annyira
renesét pró-
ótt a boltba
i. A boltos
tett a ható-
k, amig az
yét egy fa-
kat készített
ólmot. Igy
hető meny-

olsó napján
ki, mely a
ajkosságából
elléképületet
észe azonban
elég vigasz-
nem hangoz-
nyeljenek
jön kezeikbe
reknek kárt

ásában fekvő
ste-ített kör-
október hó
oni kör és a
mban.

szervezkedett
szaklapjuk,
vendő, cim
sen azt hiszi,
t csak akkor
János nagy-
talmás eik-
Nagy Ignác
am, akik azon-
anem a szer-
eles oikkért

tomaj mellett
k két méter
mozdonyve-
ett, de már
keresztülzök-
ésésen, hogy

st Zsigmond
és az általa
bbi időkben
thogy ezek a
objektív kri-
nangu szemé-
József dr.
Géza dr. fő-
egindította és
lapok ellen
támadásainak

aklatásoknak,
sef dr., mint
vannak ki-
u, teljesen
gében (Buda-
m) egész nap
sok. A józan
kkal és egyéb
est ellenkező
ttól, hogy be-
resse, ahol az

tekszárdról ir-
a lakodalma
Éva leányá-
a legvagyon-
Lovas András
tagy inkább a
ő házával tel-
sz egész köz-
ségekben, aki
pusztitást vit-
italbau, áll-

jon itt a statisztikája. Elfogyott 204 pár szár-
nyas, 310 kilogramm marhabús, 70 kenyér,
20 hektoliter bor, 500 üveg szóda és 3 mázsa
lisztből készült különféle sütemény. Hát Tolná-
ban tudnak még élni és úgy látszik, van is
miből.

A vármegyei tisztviselők országos egyesületé-
nek választmánya elhatározta, hogy az 1910.
évi kongresszust június hó 4. és 5-én Siófokon
fogja megtartani.

Tisztelt olvasóink! Bizonyára szívesen fog-
rak megismerkedni a »Scott-féle Emulsió«-val,
mely általános ismert háziszor, vagyis csuka-
májolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és
könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermek-
ek különös előszeretettel veszik be a »Scott-
féle Emulsió«-t, mert jól ízlik. Kapható a
gyógyszertárakban.

Robbanás. A nagykanizsai Merkur-féle vas-
gyárban mult szombatn robbanás történt, amely
Szabolcs János és Falián István munkásokat
oly súlyosan megsebesítette, hogy mentőkoscsin
kellett őket a kórházba szállítani. A robbanás
abból keletkezett, hogy Szabolcs János az önt-
őmester határozott tilalma dacára az öntőkályha
fenekét kinyitotta s az 1000 fokú olvadt vas
belezuhan a kályha alatt levő víztövesbe, amely
a salak részére van készítve. Az izzó anyag
gőzzé változtatta a töse vizét s a gőzök rob-
banásban törtek ki. A folyékony vas szétfőcs-
esent és összegegte a két munkást.

Epilepsziában (nehézkór) szenvedő betegek
nagy érdeke fűződik azon nevezetes esemény-
hez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kon-
gresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi
Ligát alkotott, melynek központja Budapest.
A betegeket azonban az érdekelheti legjobban,
hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb hala-
dást, melyet dr Szabó B. Sándor Budapest,
Nagykorona utca 18., honosított meg s mely
gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll,
ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

Milyen lesz a november? November hónap
folyamán időváltozások várhatók 9-ikén, 17-én,
24-én és 27-én. 9-ikére szeles, hűvös, 17-ikére
enyhe időt jósolnak. 24-ikén viharos napokat
várnak több csapadékkal, 27-én pedig újra
enyhébbre fordul.

Eladó szeszmoslók. Hirsch Ödön kolozsvári
(Magyar utca 43.) szeszfőzde vállalkozó cégéni
október-december hónap folyamán mintegy
1200 mmáza, a Gschwindt-féle szesz, élesztő,
likőr és rumgyár részvénytársaság budapesti
cégüél (VIII. József körút 58.) mintegy 700
mmáza, a Neumann testvérek aradi cégéni
pedig ugyancsak a fenti évnegyedre mintegy
5000 mmáza szeszmoslók eladó.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben
jobb a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Jobb, mert könny-
nyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erő-
teljesebb a hatása.

Jobb azért is,

mert szívesen veszik be azok, a
kik a csukamájolajat undorító ize
miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lo-
foteni (norvégországi) csukamáj-
olaj használata engedtetik meg a

SCOTT-féle Emulsió

készítésére, mert csak ez a leg-
táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Rövid hírek. A nagykanizsai Franz féle gőz-
malomnál egy nagy kéményt építenek, amely
már tíz méter magas. A kémény tetejére akart
felkapaszkodni Buncum Ferenc napszámos, de
megesuszott és lezuhant. Életveszélyes sérülé-
sekkel szállították a kórházba. — Nagykanizsán
egy Pingiczer nevű öreg vak koldus felakasz-
totta magát. A nyomorúság kergette a halálba.
— A zsidi kolompár kóbor cigány család sze-
kereit a csendőrség átkutatta s egy egész zsák

csemegét talált. A morék annyi narancsot, da-
tolyát, mazsolát és sok minden egyébét lop-
kodtak össze, hogy a rejkók ugyancsak jól él-
hettek volna, ha a csendőrség bele nem avat-
kozik a dologba. — Ruzsics Bálint 19 éves
perlaki legényt úgy rugta hasba egy ló, hogy
azonnal szörnyet halt.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos Kóly (Bihar m.)
annyi köszönő és elismerő levelet kapott az
utóbbi időben az ő világhírű »Delaware« szőlő-
lőjét és borát illetően, hogy egész bizonyos, mi-
szerint szőlőgazdánk rövid időn belül mindent
el fognak követni, hogy a »Delaware« szőlők-
ben ne hiányozzék. Oly sok előnye van e ki-
tűnő szőlőnek és bornak, hogy kötelességet vé-
lünk teljesíteni, midőn t. olvasóinknak ajánljuk,
hogy hozzassák meg Nagy Gábor, Kóly (Bihar
m.) képes árjegyzékét, mely különben is min-
denkit érdeklő, igen hasznos tartalma könyv
és ingyen küldi mindenkinek.

A drágaság. A magyar kormány nem régiben
felhívta a városok polgármestereit, hogy adja-
nak véleményét a vidékükön, városukban tapaszt-
alt drágaság okairól s jelöljenek meg módoza-
tokat a drágaság megszüntetésére, avagy leg-
alább csökkentésére. A polgármesterek bizonyára
teljesítették az illetékes miniszter kívánságát.
A kormány részéről azonban semmi sem tört-
ént. Amilyen nagy dirrel-durral hirdette maga
Wekerle Sándor a drágaság ellen teendő kor-
mánylépéseknek szükséges, elodázhatatlan volt-
tát, éppen olyan csendben jobblétre szenderült
az egész tervezett mozgalom. Gazdák és tiszt-
viselők egyesületei, kamarák és helyi hatóságok
foglalkoznak a drágaság csökkentésének kérdé-
sével, de sikerét éppen nem látjuk. Ebben a
rettenetes drágaságban a fogyasztó közönség
tekintet szanaszójel, vajjon hol lát valamelyes
komoly törekvést, országos mozgolódást, törvé-
nyes intézkedést a drágaság ellensúlyozására.
Mostanában magyar ember nem szívesen emle-
geti az osztrák szomszédokat, különösen a bécsi
vezetőket, azonban minden ellenszenvünk da-
cára is észre kell vennünk, hogy a drágaság
ellen ott is zúgolódnak s már keresik a segítő
eszközöket, országos törvénnyel megszabandó
rendelkezéseket a hallatlan drágaság ellen.

Az osztrák kereskedelmi miniszter a drága-
ságot általános tünetnek látja s a korábbi drá-
gasági eseteknél annyival sujtóbbnak, veszedel-
mesebbnek tartja, hogy a husrágaság mellett
a kenyér, liszt, tej, szóval az összes főbb szük-
ségleti cikkek drágasága is tapasztalható. A
gabonaár emelkedésénél kárhóztatja a budapesti
fedezetlen határidő üzletet, amelyet a magyar
kormány az osztrák kormány legnyomatékosabb
sürgetésére sem volt hajlandó megszüntetni.
Ime, amikor a gazdasági nagy kérdések harci
ereje feldönteni készül a magyar állam politi-
kájának szekerét, akad egy figyelemre méltó
momentum, ami hozzákapcsolódik a magyar-
országi nagy fogyasztó és termelő közönség
óhajához, hogy a fedezetlen határidő üzlet, mint
amely tiszta kereskedői spekulációra változtatja,
szinte táncoltatja a gabonaárakat, eltörlendő.
A husrágaságról az a véleménye, hogy a jövő
tavasszal lesz igazán érezhető a csökkent marha-
állomány miatt. Szükségesnek tartja a termelők
és fogyasztók szövetkezését, mert ez által a fo-
gyasztó elsőkézből szerezhetné be a szükségle-
tét, viszont az eladó is több hasznot produkálna
a törvénytelen, igen sokszor tisztességtelen köz-
benes kereskedelem mellőzésével, kiküszöbölé-
sével. Nagyon üdvösnek látszik egyik osztrák
képviselőnek az indítványa is, hogy szigorú tör-
vényben kell intézkedni a kartellek ellen.
Ugy-ugy! Csak már nálunk is így beszélne-
nek! Hiszen elég keservesen érezzük, mi kis-
városiak is az ilyen kartellek nyomását. Hanem
hát a jobb módúak csak boszankodnak, egyéb-
ként nem törődnek vele. Egy-két fillérrel több,
vagy kevesebb, az őket nem bántja. A szegé-
nyebbek meg hiába jajgatnak, ők még szövet-
kezéssel sem árthatnak a kartellosoknak. Ha-
nem összetartva! Így már lenne valami sikere,
különösen ha a termelők és fogyasztók szövet-
kezése mellett más, országos rendelkezések is
segítségnkre jönnének.

Színház.

(He.) Legszerencsésebb gondolat minden
színházgatótól, ha társulatával így november
havában vonul be valamelyik városba. Ha a

társulat megfelelő, az anyagi siker teljesen biz-
tosítva van. Ilyenkor már vége minden gazda-
sági munkának és szórakozásnak s az emberek
szinte kényszerítve vannak a szezon unalmassá-
gát a színházi szórakozással elüzni.

Szalkay Lajos és társulata pedig kénytelen 8
előadás megtartása után a közönség megdöb-
bentő részvétlensége miatt, valószínűleg örökre
itt hagyni a várost.

Lehetetlen ezt, nem a társulatra, de a városra
nézve végtelenül lesújtó tény csak úgy egy-
szerűen regisztrálni.

Mikor ezelőtt fél évvel, majdnem fél annyi
személlyel és zenekarral jelent meg, quasi
átmeneti állomásnak tartva Egerszeget, a leg-
kényesebb igényeket is kielégítette a társulat.
A kasszasikert illetően akkor sem voltak nem
hogy fányes, de még kielégítő se az eredmé-
nyek, de mégis tulságos sokat nem fizetett rá
egerszezi tartózkodására.

Egyáltalában nem lehet tulságos optimizmus-
nak minősíteni, ha Szalkay egy erősen és elő-
nyösen felfrissített teljes társulattal és teljes zene-
karral egy jó szezonot vélt magának biztosítani
itt Egerszegen, a hol a publikum ezelőtt egy
csepürágó trupp zongorás előadásait volt kény-
telen végig hallgatni. De sajnós, terve nem vált
be, mert az egerszezi publikumnak úgy látszik
ez utóbbi előadások kellemek.

Érthetetlen ez a közöny, mely itt Egerszegen
valóságos színház iszonytá fajult. Azok a kifogá-
sok, melyekkel ezelőtt mentették magukat a
színházba nem járás miatt, ma teljesen elesnek.
Komplettebb társulat már nem is jöhetne ide.
Mi hát az oka, vagy mért nem szeret az itteni
publikum színházba járni? Azok a mindenféle
kifogások, a melyeket előhozunk, de a melyek
a valóságban csak a pénztelenséget akarják el-
takarni, nem vonatkozathatók általánosságban.
Igaz, hogy Egerszeg tisztviselő város — és
minden olyan momentumot, melynek valami
kulturális színeze van, ez a publikum tölt ki
mindig, — de azért mégsem hihető, hogy eny-
nyire pénztelen legyen. És hozzá vannak módos
és tehető családaink is. Más városokban ezek
képezik a valódi színház fentartó elemet, de
ebben a dícséretes szokásban az itteniek nem
akarnak részt venni. Kétségbeeső hatásai van-
nak ennek a göseji éghajlatnak!

Vannak a városnak hivatalai, egyesületei,
köznevelődési intézményei stb., de soha ezek-
nek a vezetőit színházban nem lehet látni. Ki-
től és honnan vegyen példát a lakosság, ha
azok, a kiknek ez hivatásuk és kötelességük,
nem járnak elől a jó példával. Vagy azt hiszik
talán, hogy ennek a csufos színész-futásnak nem
terjed el híre a megye határain is tul és nem
e a városra lesz ez végtelenül kompromittáló.

Hibás némileg maga Szalkay is. Olyan nagy
dolog lett volna, ha elmegy személyesen ezek-
hez a fent említett vezér alakokhoz? Más di-
rektorok is megteszik és többé kevésbé van is
látszatja ennek a kilincselésnek. Valószínű azon-
ban, hogy ha ezt megteszi is, akkor is így járt
volna és akkor az én cikkem egy bekezdéssel
kevesebb lenne.

Remélem, az előadó személyzet ilyen rideg
közöny után nem is kívánsai az egerszezi kri-
tikára, legyen az esetleg bármilyen előnyös is.
Nem szólva a régi kipróbált erőkről, Verő Janka,
Déry Béla, Kovács Lajos, Bátori Béla stbiről,
mit törődik azzal Bihari Erzsike, Paxy Margit,
Fekete Irén, Gyárfás Ödön, Iványi Jenő, Ma-
rossy Géza, hogy mit irnak róluk, ha nem volt
kiknek játszani? De nem is lehet róluk bírá-
latot mondani akkor, mikor az állandó üres
házak előtt mindig érthető kedvtelenséggel ját-
szottak.

Egy szíveségre azonban felkérem önöket. Ha
ugyan előjön a szó egerszezi tartózkodásukról
más városokban és kedves városunkról mint
egy kulturális érzék hiányában leledző helyről
tesznek említést, említsék meg azt is, hogy azon-
ban vannak egyesek, a kiket — bár a civili-
zációval szemben nem érzéketlenek, — de a
mostoha sors ide vetett.

A város vezetősége is, éppen a város jóhir-
neve érdekében, megtehetne annyit, hogy a jö-
vőben színházgatóknak játszási engedélyt ne
adjon.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.
Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		13.—	13.10
rozsa		9.—	—
árpa		7.—	—
zab		7.—	—
tengeri		7.—	—



Ritka

alkalom ! alkalom
még ! még
rövid ideig!! ! rövid ideig!!

Finom férfi gypaju kalap	3 K-tól feljebb
» » nyúlszőr »	5 » »
» » cheviot öltöny	25 » »
» gyermek lüster »	9 korona
» » mosó »	3 » »
Férfi pique elejű ing	2.70 »
» színes » »	2.80 »
» angol sephier »	4.50 »
» selyem nyakkendő drb	—50 »
» glacié-keztű párja	2.40 »
» kötött harisnya párja	—42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül
KOREIN VIKTOR
„KALAPKIRÁLY“-nál.



Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közszerényél, oszónál és meghűtéséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevéssék! Askor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyóg. vertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

TÖRLEY PEZSGŐ



KÖTELEZVÉNY.

Alulírott ezennel kijelentem teljes anyagi felelősség mellett, hogy az általam szállítandó oltványok szigorúan megfelelnek a földművelésügyi miniszter 60900. számú szokványrendeletének.

KIFOGÁSTALAN

szőlőoltványok ELADÁSA.

Méltóságos Hanák Kolos kir. curiai bíró ur abasári szőlőgazdaságában termelt ripária portális alanyu mohásan előhajtattott következő oltványok eladók:

I. oszt. 2 éves és 1 éves oltványok:

Borfajok: Erdei, Ezeréves, Ezerjő, Furmint (Som), Hárslevelű, Kövidinka, Leányka, Mézesfehér, Ol. rizling, Semillon, Sauvignon, Sankamenka.

Csemegék: Ch. nantes, M. Ottonel, Passatutti, Arany-saszla, Chasla fehér, Ch. piros, Ch. rózsza. — **EZRE 105 és 100 forint.**

II. osztályu oltványok:

1 és 2 évesek a fenti fajok mindenikéből csak csekély szépséghibával és olyan bámulatosan kitűnő minőségben, hogy tökéletes elültetésnél 95 százalék abszolút biztos eredményt ad, az I. osztályutól alig különbözik és a tuzsigoru válogatás eredménye, aki ezt ültette eddig, mindig igen jól járt vele. — **EZRE 55 és 50 frt.**

Abasár, Hoves vármegye,
táviró: Gyöngyös.

Tóth Sándor,
eladási megbízott.

Szőlőoltvány eladás.



Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelküismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ös-Csanádon (Torontál-m.)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima zöld-

oltványok, bor- és

csemegefajok, valamint

amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. — Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Igen tisztelt Uram! Van szerencsém értesíteni, hogy a h. telepéről rendelt oltványokkal nagyon meg vagyok elégedve. Kitűnően fejlődnek és 3 százaléknál több nem maradt ki. Zombor, 1909. VII. 12. Kiváló tisztelettel Dr. GOMBOS IGNÁC, ügyvéd.



A Nagy Gábor féle Delaware szőlő faj

az egyedüli, melynek termeléséhez semmiféle tudomány vagy gyakorlat nem kell, még az is elbánik vele, aki soha szőlőtövet nem kezelt. Minden szállítványhoz utasítás mellé-

keltetik ingyen és ebből kinézheti mindenki, hogy miként ültesse el, kezelése pedig metszés, kapálás és felkötésből áll, más dolog nincs vele, mert ezt oltani, permetezni, kénporozni nem kell, nem árt ennek a filokszera és bimbója, vesszője téiben soha el nem fagy. Holdanként átlag 35 hektolitert terem s egy bimbójából 3—4 fűrt fejlődik. Valódi bőtermő legnemesebb faj ez, melyet azonban nem szabad összetéveszteni más ugyanily név alatt forgalomba hozott hitvány fajjal, ügyelni kell arra, hogy Nagy Gábor-féle fajt kapjunk, mert csak ez a valódi. A valódi Nagy Gábor féle Delaware szőlő olyan bort ad mint az aszu, édes és erős, igen kellemes zamatu és kétszer annyiért kél el, mint más borok. Kóstolónak egy üveggel bárkinék 1 koronáért.

A DELAWARE-szőlő bővebb leírását, természetének közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról, lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos KÖLY.

posta, táviró és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

MAGYAR SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntöde, gép- és rézműgyár, BUDAPEST, V., Csákiya-u. 3.

SPECIAL-
GÉPGYÁR:

szeszgyárak és szeszfinomítók
élesztőgyárak
keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Átalakít meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is. Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs, 1904. Nagy állami érem. Legnagyobb kitüntetés.

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.

Tűzveszély
kizárva.



Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási
cikkeket árusító üzletekben
Ha valahol nem kapható, sziveskedjék
hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.
BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/84.

Helybelli elárúsítók:

R. Zeisler, Fenyvesi Miksa,
Hubinszky Adolf, Deutsch
Hermann.

Nagymennyiségű zöldojtvány-eladás.

Gyökerez és sima Riparia Portális alanyon ojtottak,
minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták,
amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit,
Mézesfű, Nemes Kadarka, Opórtó, Nagy Burgundi,
Tramini, Szilvaszöld, Püspökszöld, Bakator, Piros és
Fehér Saszla, Piros és Fehér Kecskemézi, Passatuti,
Fürmönny, Rakszöld, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárs-
levelű, Liszttesthár, Mustosfű, Ezerjóf, Sárga Muskotály,
Zöld Szilváni, Glasz Rizling, Jufark, Sárfehér,
Leányka, Delaváre, Pozsonyi Fehér, Muskát Hamburg,
Muskát Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a
fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két millió fás,
párosításhoz való Riparia Portális vessző is van eladó
6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fás
gyökerez ojtványok ezre 100 frt, II. oszt. fás ojtvány
ezre 50 frt, I. oszt. gyökerez zöldojtványok ezre 80 frt,
hiányok pótlására igen erős, ezre 100 frt, I. oszt. sima
zöldojtvány válogatott ezre 50 frt, rendes sima zöld-
ojtvány ezre 40 frt, I. oszt. gyökerez Riparia Portális
vessző ezre 20 frt, II. oszt. gyökerez Portális ezre 12
frt, I. oszt. sima Riparia Portális ezre 10 frt,
II. osztályu sima Riparia Portális ezre 6 forint.
Ottelő vessző ezre 5 forint. Megrendelések őszi
és tavaszi szállításra is elfogadhatók. Megrendelések
esetén az árak egyharmad része előlegül elküldendő,
a többi árfizetése pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály hortermelő és ojtványké-
szítő Gyöngyös, Tó-utca
Kálvária part alatt, 12584.

Fillinger József

hordógyára

Ajánlja:

hordóit, kádjait

minden nagyságban.

Arjegyzéket kívánságra küldök.

Fillinger József

Ráczváros (Pécs mellett.)

Van szerencsém Zalaeger-
szeg város és vidékének t.
közönségét értesíteni, hogy

: a zalaegerszegi :

KORONA

szállodát

november hó 1-én átvettem
s azt a legnagyobb gonddal
:: tovább vezetem. ::
Igyekezni fogok jó kony-
hával és pincével, előzékeny
kiszolgálással a közönség
:: igényeit kielégíteni. ::
Az ünnepélyes megnyitás-
ról később leszek bátor ér-
:: tesítést adni. ::

Szíves pártfogást kér

Nagy Dezső

szállodás.

Széna eladás.

Csömödér állomáson saját
termésű prima szarvas-
marha-széna préselt álla-
potban métermázsanként 8
koronáért bármely meny-
nyiségben kapható. :: ::
DR. HAJÓS IGNÁC föld-
birtokos, Zalaegerszegen.

: 5500 :

közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
ványok orvosoktól és magánemberek-
től bizonyítják, hogy a

KAISER-féle

mell-karamellák a három
fenyővel

Köhögés,

rekedség, elnyálkásodás, hu-
rut, görcsös és számarkehe
ellen sikeresen használhatók.

Egy csomag 20 és 40 f.

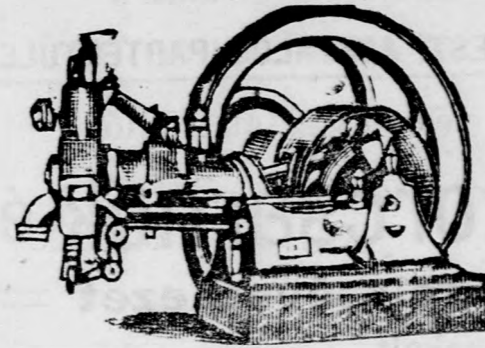
Egy doboz 60 f.

Kapható:

Schmidt Győző cukrászdájában,
Kaszter Sándor és Kocsuba
Emil gyógyszerárában
ZALAEGERSEGEN.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.



Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat
valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Leányálmok

férfiálmoktól kincek - elbájoló
csempések - szerelmi varázslás
s szerelmi láncolat -

melyik fiatal leány nem álmodta?

Hajdanában öreg vénasszonyoktól sze-
relmi italt vettek, manapság a fiatal lányok
bőlebben cseleltszenek s a legközelebbi
drogériából, gyógyszerárából s illatsz-
erüzletből

Zuckooh-szappan	Zuckooh-krém
kis csomagolás 1.- kor.	közöns. tubus 1.25 kor.
nagy csomagolás	nagy tubus 2.50 "
(ajándék) 2.50 "	

vásárolnak.
Zuckooh-szappan s Zuckooh-krém szépséget
alkot mint a tavaszi gyöngyvirág, olcsó
és gazdaságos a napi használatban, a miért
is a szépségeti szerek eszményképét képezi.

Fiatal leányok és asszonyok! Aki szép
akar lenni, az csak Zuckooh-szappannak
hódoljon, aki különös szép akar lenni, az
Zuckooh-krémet is használjon.

Ne halassz, ne kétkedj!
Ne nyugodj, ne pihenj addig
míg
Vágyatok célját el nem értétek,
Különbösztömör végül maradtok!

Be nem telje- sült óhajok!

Valódi Zalaegerszegen Kaszter Sándor
gyógyszertárában kapható.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen
könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert
ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlő-
kép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai
és amerikai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű
Delawaréból állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár
mellé. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi
és grófi uradalomtól.

Cim: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,
Bihardiószeg.

AKI BUTORT Budapestten akar vásárolni,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET“

védnöksége alatt álló

Butorcsarnok és hitelszövetkezet

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. szám.
(Békkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-teré 1. sz.
(a királyi bérpalotában).

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll. Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű, modern berendezések.

Szavatosság az áru minőségeért.
Jutányos árak!

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Tenyészkan

: eladás. :

Gróf Károlyi Imre ur zalaszentgróti uradalmában 8 darab másfél éves, saját nevelésű, fehér szőrű, hazai kondor, fajtisza kanvérfriessítés céljából idegen tenyészetből való anyag beszerzése folytán — darabonként **190 korona** árban eladó.

Paál Viktor
urad. főintéző.

Badacsonyon

Balatonra néző oldalon, 2. kat. hold szőlőföld, egyharmadrésze harmadéves oltott fajszőlővel beültetve, 4 szobás új urilak, 200 akónak való pince, vincellér-lakás, istálló, — 10 évi adómentességgel, **7500 forintért eladó.** — Vevőnek most csak 1000 forintot kell lefizetni, a többi 2 év múlva fizetendő.

Megkereséseket kér: Kovács János,
Tapolca, Nagyköz-ut 16. sz.

Dr. Wettenstein Szanatorium r.-t.

tüdőbeteg szanatoriumában

Margitliget (Pomáz mellett, Pest megye) és tüdőbeteg rendelőintézetében **BUDAPESTEN, VII., Rákóczy-ut 18. szám. I. emelet** a tüdőbetegeket és egyéb tuberkulotikus bajban szenvedőket a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal kezelik. Wettenstein József dr. szerezte az egyedüli specificum, amely a Koch-féle bacillusokat a beteg szervezetéből tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna.

5957/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Ifj. Nagy József* végrehajthatónak *Tóth Rozi Oláh Imréné* végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a rádi 428. sz. tjkvben Tóth Rozi Oláh Imréné 1/10-ed részbeni jutalékául fölvevett ingatlanokra és pedig: † 1388. hrsz. számú rét 1/10-ed részére 104 korona, † 1387. hrsz. számú rét 1/10-ed részére 200 kor., † 1389. hrsz. számú rét 1/10-ed részére 72 kor., † 1076/66 hrsz. számú erdő 1/10-ed részére 3 kor., † 1077/5 hrsz. számú legelő 1/10-ed részére 6 kor., 1077/13. hrsz. számú 1/10-ed részére 2 korona, † 1170. hrsz. számú 1/10-ed részére 2 kor. II. A sándorházi 1150. sz. tjkvben Tóth Rozi tulajdonául fölvevett következő ingatlanokra † 1371. hrsz. számú, pusztaszőlő 64 kor., † 1381. hrsz. számú szőlőre 259 korona. III. A sándorházi 1166. sz. tjkvben Tóth Rozi tulajdonául fölvevett következő ingatlanokra: † 1242. hrsz. számú szőlőre 31 kor., † 1243. hrsz. számú szőlőre 79 kor. IV. A sándorházi 1167. sz. tjkvben Tóth Rozi 1/2-ed részbeni jutalékául fölvevett † 4429. hrsz. számú sűrűre 1 korona. V. A sándorházi 1315. sz. tjkvben † 4430. hrsz. sűrűből Tóth Rozi 1/10-ed rész jutalékára 1 korona, úgy azonban, hogy ezen utóbbi ingatlan jutalékára özv. Oláh Jánosné Kis Katalin javára bekebelezett özvegyi hasznélvezeti jog az árverés által nem érintetik, az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1909. évi november hó 23-án délelőtt 10 órakor Sándorháza, ugyanazon nap délután 3 órakor Rád község házában megtartandó nyilvános árverésére és pedig házbéradó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabban árban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beszállásának 10 %-át készpénzben, vagy az

1881. LX. t. c. 48. §-ában jelölt ázfolyammal számított és az 1881. évi november 1. évi 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában ki-jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kézhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-vevőt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága,
Zalaegerszegen, 1909. augusztus 7.

Rutich,
kir. törvényszéki bír.



Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **fajtisztaságért jótállva** legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.

TULAJDONOS: CASPARI FRIGYES.

Medgyes 118. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismert levelek, e mellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbelileg bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Pálinka!

Kitűnő minőségű **szilva**
és **törkölypálinka** —
litérenként is — kapható
a botfai uradalomban. ::

Megrendelésre
házhoz küldetik.

Megrendelhető telefon ut-
ján is. — Telefonszám
Zalaegerszegről: 50

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület áruraktárában

mindennemű gazdasági szükségletet képező anya-
— gok és eszközök jutányosan beszerezhetők. —

Ajánljuk a közeledő téli időnyre való tekintettel a beszercebányai posztógyár által készített **magyar gyártmányu**

lópokrócainkat.

Elvállaljuk a t. gazdaközönség **gépszükségletének** beszerzését, melyet az **eredeti gyári árban** számlázunk.

Vásárolunk mindennemű **heremagvakat** a legmagasabb napi áron.

Bővebb felvilágosítással és árajánlással készséggel szolgálunk.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala.